

บทที่ 4

การศึกษาชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

บทนี้เป็นการศึกษาภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ตลอดจนศักยภาพของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง ตำบลบางปลาม้า อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งแผนการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง และดำเนินการที่ผ่านมา เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าและสภาพปัญหาของการจัดการมรดกวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

4.1 บริบทของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

4.1.1 ประวัติความเป็นมา

4.1.2 ที่ตั้ง ลักษณะกายภาพ และการคมนาคม

4.1.3 ประชากรและการประกอบอาชีพ

4.1.4 โครงสร้างของชุมชนและการปกครอง

4.1.5 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

4.1.6 มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญในบริเวณพื้นที่ศึกษา

(1) อาคารสถาปัตยกรรม

(1.1) เรือนพักอาศัยพื้นถิ่น

(1.2) เรือนแถวร้านค้า

(1.3) อาคารแบบอื่นๆ

(2) ประเพณีและกิจกรรมทางวัฒนธรรม

4.1.7 คุณค่าและปัญหาของศิลปวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง

4.1.8 ศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง

4.2 การศึกษาแผนงานและการดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง

4.2.1 แผนงานการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง

4.2.2 หน่วยงานและผู้รับผิดชอบ (หน่วยงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง)

4.2.3 กิจกรรมและการดำเนินงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา

4.2.4 วิเคราะห์ความสำเร็จและปัญหาของการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 บริบทของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

4.1.1 ประวัติความเป็นมา

ชุมชนตลาดเก่าห้องตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี (แม่น้ำท่าจีน) ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 2 เทศบาลตำบลบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีตลาดเก่าห้องเป็นศูนย์กลางของชุมชนเมือง ตลาดแห่งนี้เป็นชุมชนชาวจีนที่อพยพเข้ามาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เช่นเดียวกับชาวจีนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในส่วนอื่นของประเทศ ชาวจีนเหล่านี้ ประกอบอาชีพค้าขาย จนทำให้ชุมชนริมแม่น้ำสุพรรณบุรีเหล่านี้พัฒนาเป็นเมือง ตลาดในหลายแห่งในยุคต่อมา เช่น ตลาดหันคา ตลาดเดิมบางนางบวช ตลาดสามชุก ตลาดสุพรรณบุรี ตลาดเก่าห้อง ตลาดบางปลาม้า ตลาดศรีประจันต์ ฯลฯ ทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นเมืองตลาดริมแม่น้ำทั้งสิ้น¹

จากการสำรวจภาคสนามของผู้วิจัยและงานวิจัยก่อนหน้า พบข้อมูลที่สอดคล้องกันว่า ในบริเวณเมืองตลาดเก่าห้องในปัจจุบัน เคยเป็นแหล่งที่ตั้งถิ่นฐานของชาวลาวพวนที่อพยพมาจากหลวงพระบาง เวียงจันทร์ จำปาศักดิ์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยย้ายมาตั้งถิ่นฐานบริเวณนี้ ตั้งแต่ครั้งสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3)² ชุมชนของชาวลาวพวนมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ยึดมั่นในศาสนา และความเชื่อเดิม มีการประกอบพิธีกรรมของศาลปู่ตาปู่เมืองย่าเมือง ผู้คนส่วนใหญ่ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอย่างเคร่งครัด ประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก ทำไร่ และค้าขายกับชาวจีน

ในส่วนของบ้านเก่าห้องซึ่งตั้งอยู่ติดกับวัดลานคาและเป็นที่มาของชื่อตลาดเก่าห้อง ตั้งอยู่บนฝั่งตรงข้ามของแม่น้ำ มีประวัติเล่าสืบต่อกันมาว่า สมัยที่พม่ายกทัพไปตีกรุงเวียงจันทร์ ในปี พ.ศ.

¹ อรศิริ ปาณินท์ และสมคิด จิระทัศนกุล, เรือนค้าขายพื้นถิ่นในชุมชนเมือง, กรุงเทพมหานคร, เจพรี้น, 2544.

² มนัญญา วากัจฉุทธิ, เสวนาสัจจชุมชนตลาดริมแม่น้ำ: พิพิธภัณฑน์มีชีวิต, กรุงเทพมหานคร, อีโคโมสไทย, 2548.

2322 ชาวลาวจากเวียงจันทน์ได้พากันอพยพหลบหนีพม่าไปยังที่ต่างๆ บางพวกอพยพไปไกลถึงเมืองสุพรรณ และแยกไปเป็นกลุ่มตามๆ ในจำนวนนั้นมีกลุ่มหนึ่ง นำโดยขุนกำแหงฤทธิ์ ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถ เป็นที่นับถือของชาวลาว และได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็นนายกองส่วย ทำหน้าที่เก็บอากรเข้ากรุงเทพฯ และเป็น “กำนัน” หัวหน้าหมู่บ้านคอยดูแลทุกข์สุขของชาวบ้าน ตัดสินคดีความ และช่วยเหลือชาวบ้านให้ร่มเย็น ได้อพยพมาทางบางปลาหมอ และเล็งเห็นทำเลที่ตั้งของบริเวณดังกล่าวว่าเป็นทำเลที่ดี จึงได้ช่วยกันปักหลักตั้งถิ่นฐานสร้างบ้านเรือนจนมั่นคงขึ้น ขุนกำแหงฤทธิ์จึงได้สร้างบ้านขึ้น แต่ต่อมาถูกไฟไหม้เสียหาย จึงได้สร้างบ้านใหม่ดังกล่าว มีจำนวนเก้าห้อง และมีศาลเจ้าอยู่ภายในบริเวณเดียวกันด้วย ตั้งแต่นั้นมาผู้คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวก็อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขตลอดมา³

ภาพที่ 4.1 ที่ตั้งชุมชนตลาดโบราณเก้าห้อง อ.บางปลาหมอ จ.สุพรรณบุรี

ในอดีตพื้นที่บริเวณตลาดเก้าห้องนี้เต็มไปด้วยต้นมะขาม ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “วังมะขาม” นายบุญรอด เหลียงพานิช หรือที่รู้จักกันในนามหลวงอรธวาทีธรรมประวัติ ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินดั้งเดิม ได้สร้างเรือนแถวและตลาดขึ้นริมฝั่งแม่น้ำ ตรงข้ามกับบ้านเก้าห้อง นายบุญรอด เกิดเมื่อปี พ.ศ.2442 มีชื่อเดิมว่า สง เป็นลูกชายของชาวจีนอพยพ เมื่อตอนอายุได้ 12 ขวบได้เข้ากรุงเทพฯ มาค้าขายและทำงานก่อสร้าง ด้วยความประหยัดอดออมทำให้มีทรัพย์สินพอเป็นทุนกลับมาค้าขายที่สุพรรณบุรี นายสง ได้ทำการเร่ค้าไปตามหมู่บ้านต่างๆ ขณะเดียวกันก็รับงานก่อสร้างพระเจดีย์ พระ

³สุภาภรณ์ จินดาฉวีโรจน์, ประวัติศาสตร์สังคมของชุมชนในกลุ่มแม่น้ำท่าจีน, กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.

ปรากฏตามวัดต่างๆ เนื่องจากมีความรู้ทางการก่อสร้างติดตัวมาจากกรุงเทพฯ นายสงแต่งงานกับสาวชาวบ้านมะขามล้ม และช่วยกันทำมาหากินจนมั่งคั่ง จนกระทั่งมาทำธุรกิจต่อแพ ค้าขายถาวรอยู่หน้าวัดเก้าห้อง และเปลี่ยนชื่อมาเป็น นายบุญรอด ความร่ำรวยของนายบุญรอดเองส่งผลร้ายให้กับตัวเขา เนื่องจากโจรได้มาจี้ปล้นทรัพย์และทำร้ายภรรยาของนายบุญรอดจนเสียชีวิต แต่สุดท้ายทางอำเภอก็สามารถตามจับตัวคนร้ายมาได้ หลังจากนั้นนายบุญรอดจึงคิดสร้างตลาดเพื่อการค้าบนบกขึ้นมาแทน และชาวบ้านเรียกตลาดนี้ว่า “ตลาดเก้าห้อง” ต่อมานายบุญรอดได้แต่งงานใหม่กับนางส้มจิ้น ทั้งคู่เป็นคนชอบทำบุญบริจาคทรัพย์เพื่อสร้างสาธารณะประโยชน์มากมาย ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วเมืองสุพรรณพร้อมๆ กับชื่อตลาดเก้าห้อง สิ่งที่นายบุญรอดสร้างไว้อีกอย่างหนึ่ง คือ หอดูโจร ภายในตลาดซึ่งมีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบจีนผสมผสานอยู่ โดยหอดูโจรดังกล่าวได้ถูกเปิดใช้ในปี พ.ศ. 2477 หลังจากที่ใช้ระยะเวลาปีเศษในการก่อสร้าง โดยมีพระยารามราชภักดีเจ้าเมืองสุพรรณบุรีในสมัยนั้น เป็นผู้ทำพิธีเปิดวัดอุประสงค์ในการก่อสร้างเพื่อไว้คอยสอดส่องโจรผู้ร้ายซึ่งมีอยู่ชุกชุมในสมัยดังกล่าว⁴

ตลาดเก้าห้องซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามบ้านเก้าห้องและวัดลานคาแรกเริ่มที่ตั้งชุมชนมีเพียงตลาดสดเก่าเป็นศูนย์กลาง มีเรือนแถวเก่าชั้นเดียวขนานบ้ายขวาของตลาด และหอดูโจร เมื่อตลาดมีความเจริญมากขึ้น จึงได้ขยายตัวออกไปเริ่มมีโรงสีและเรือนแถวแบบ 2 ชั้นมีการสร้างถนนและสะพานข้ามไปยังวัดลานคาที่อยู่ฝั่งตรงข้ามก็มีการสร้างเรือนแถวชั้นเดียวขนานสองฟากถนนไปด้วย ในขณะที่เดียวกันตลาดก็ขยายตัวออกมาทางด้านหลังห่างจากฝั่งแม่น้ำออกมาเรื่อยๆ ตามการสัญจรทางบกที่เริ่มสะดวกขึ้น ตลาดเก้าห้อง เป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ และมีความสำคัญต่อชุมชนที่ตั้งอยู่โดยรอบ เช่น ชุมชนโคกคราม และชุมชนบ้านแหลมใน อดีตเคยมีท่าเรือหน้าตลาดถึง 4 ท่า เป็นท่าโดยสารและขนถ่ายสินค้า 2 ท่า และท่าโรงสี 2 แต่ในปัจจุบันเหลือเพียงแค่ 2 ท่า ภายในตลาดแถวเรือนไม้ทั้งแบบชั้นเดียวและสองชั้นเรียงเป็นแถวยาวตั้งฉากกับ แม่น้ำมีโรงสีและยุ้งข้าวตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเช่นกัน มีตลาดสดซึ่งเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวเปิดโล่ง อาคารไม้เพื่อประโยชน์ใช้สอยต่างๆ เหล่านี้ เป็นองค์ประกอบดั้งเดิม เริ่มแรกก่อนที่ตลาดจะขยายตัวห่างออกไปจากริมฝั่งแม่น้ำขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะพบเห็นอาคารครึ่งปูนครึ่งไม้ และอาคารก่ออิฐฉาบปูนได้ในบริเวณที่ขยายตัวออกมาใหม่นี้ องค์ประกอบ

⁴ ผศ.ดร.ณวิทย์ อ่องแสงชัย, รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของเมืองตลาดริมน้ำ-กรณีศึกษาตลาดเก้าห้อง จังหวัดสุพรรณบุรี, 2554.

ในพื้นที่ของส่วนนี้ เช่น อาคารตลาดสดใหม่ สถานีดับเพลิง ห้องสมุดประชาชน ศาลเจ้าและสำนักงานเทศบาลบางปลาหมอ⁵

ภาพที่ 4.2 การตั้งฉากของบ้านเรือนและอาคารภายในชุมชนกับแม่น้ำ

4.1.2 ที่ตั้ง ลักษณะกายภาพ และการคมนาคม

ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องตั้งอยู่ในพื้นที่ของเขตเทศบาลตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอจังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะกายภาพ เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านซึ่งเป็นแนวเขตเทศบาลตำบลบางปลาหมอกับตำบลโคกคราม อยู่ห่างจากตัวอำเภอไปทางทิศตะวันตกเป็นระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ประมาณ 10 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครมาทางทิศเหนือประมาณ 110 กิโลเมตร

การคมนาคม หากมาจากกรุงเทพฯ ให้วิ่งตามถนนสาย 340 (ถนนสายตลิ่งชัน - สุพรรณบุรี) ก่อนจะถึงทางแยกเข้าอำเภอบางปลาหมอประมาณ 100 เมตร ทางซ้ายมือผ่านวัดลาดหอย และปั๊มน้ำมันศาลเท็กซ์ มีทางแยกซ้ายติดกับปั๊มให้เลี้ยวเข้าไป (มีป้ายบอกทาง) ผ่านวัดสวนหงส์ จะมีทางเป็นสามแยก เลี้ยวขวาตรงไปเรื่อยๆ ไม่ไกลจะถึงตลาดเก่าห้องๆ นี้จะอยู่ตรงกันข้ามวัดบานหมี จอดรถได้ที่หน้าตลาดสด หรือสถานีดับเพลิง มีเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกตลอดเวลา แต่ถ้ามาจากตัวเมืองสุพรรณบุรี ใช้เส้นทางสุพรรณฯ - บางแม่หม้าย ประมาณ 9 กิโลเมตร จะมีทางแยกซ้ายมือเข้า

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 33.

ตลาดเก่าห้อง มีที่จอดรถสะดวกสบายที่บริเวณหน้าอนามัยตำบลบางปลาหมอ มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกอยู่ตลอดเวลา

4.1.3 ประชากรและการประกอบอาชีพ

ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องมีจำนวนประชากร ชาย 243 คน หญิง 258 คน รวม 501 คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 181 ครัวเรือน และมีคณะกรรมการชุมชน 9 คน⁶ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา บางส่วนทำไร่ และค้าขายกับชาวจีน

ภาพที่ 4.3 ตลาดเก่าห้องเมื่อครั้งอดีตและปัจจุบันมุมมองจากฝั่งวัดลานคา

4.1.4 โครงสร้างของชุมชนและการปกครอง

ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องอยู่ภายใต้การปกครองกำกับดูแลของเทศบาลตำบลบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีการ โครงสร้างการปกครองภายในชุมชนอันประกอบไปด้วยผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

คณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านสูตร – เก้าห้องหมู่ที่ 2 ตำบลบางปลาหมอ

อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี

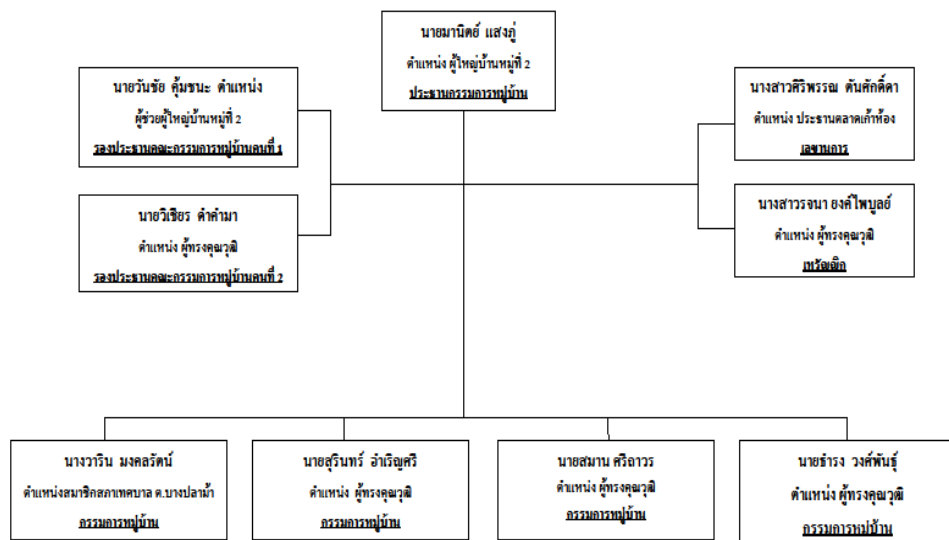
1. นายมานิตย์ แสงภู	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่2	ประธานกรรมการหมู่บ้าน
2. นายวันชัย กุ่มชนะ	ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่2	รองประธานคณะกรรมการ
3. นายวิเชียร คำคำมา	ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ	รองประธานคณะกรรมการ

⁶ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบลบางปลาหมอ, สุพรรณบุรี, หน้า 13, 2555.

4. นางสาวจนา ขงศ์ไพบูลย์	ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ	เหรียญกษาปณ์
5. นางสาวศิริพรรณ ตันศักดิ์ดา	ตำแหน่ง ประธานตลาดเก้าห้อง	เลขานุการ
6. นางวาริน มงคลรัตน์	ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล ต.บางปลาหมอ	กรรมการหมู่บ้าน
7. นายสุรินทร์ อารีชัยศรี	ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการหมู่บ้าน
8. นายธีรารัง วงศ์พันธ์	ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการหมู่บ้าน
9. นายสมาน ศรีถาวร	ตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการหมู่บ้าน

แผนผังคณะกรรมการหมู่บ้าน บ้านสุตร-เก้าห้อง

หมู่ที่ 2 ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 4.4 แผนผัง คณะกรรมการหมู่บ้านบ้านสุตร-เก้าห้องหมู่ที่ 2 ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี

4.1.5 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

ชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องในปัจจุบันมีผู้คนอาศัยอยู่ในชุมชนไม่หนาแน่นเมื่อเทียบกับเมื่อครั้งที่เจริญรุ่งเรืองจากการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า ผู้คนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพค้าขายและประกอบกิจการของตนเองเช่นการทำขนมหรืองานศิลปหัตถกรรม เศรษฐกิจสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนผู้คนในชุมชนได้ก็คือกิจการการค้าขายที่สืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษที่สั่งสมชื่อเสียง

และคุณภาพมาจนถึงทุกวันนี้และการรับราชการ แต่โดยส่วนมากแล้วผู้คนรุ่นใหม่ภายในชุมชนนิยมออกไปทำงานนอกชุมชนเช่นการรับจ้างหรือการออกไปเปิดกิจการยังแหล่งอื่นหรือไปศึกษาต่อที่ต่างจังหวัด โดยทุกวันเสาร์และอาทิตย์จะมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและส่งเสริมการขายของกิจการภายในชุมชนตลาดเก้าห้องซึ่งเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนค่อยๆฟื้นขึ้นมาอีกครั้ง ภายในชุมชนและบริเวณโดยรอบชุมชนยังมีระบบสาธารณูปโภคที่รองรับผู้คนภายในชุมชนอย่างทั่วถึงทั้งระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการคมนาคม ถนนลาดยางและถนนคอนกรีตที่อำนวยความสะดวกให้กับชุมชน รวมไปถึงร้านค้าสะดวกซื้อ 3 แห่ง ตลาดสด 1 แห่ง สถานีอนามัย 1 แห่ง ป้อมตำรวจ 1 แห่ง วัด 2 แห่ง โรงเรียน 2 แห่งและมีเทศบาลตำบลบางปลาอยู่บริเวณด้านหน้าชุมชนพร้อมลานจอดรถขนาดใหญ่ที่สร้างความสะดวกสบายให้กับชุมชนและผู้คนที่เข้ามาเยี่ยมชมชุมชนได้เป็นอย่างดี

4.1.6 มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญในบริเวณพื้นที่ศึกษา

(1) อาคารสถาปัตยกรรม

ภายในบริเวณพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีความหลากหลายของมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมทั้งด้านชาติพันธุ์ สถาปัตยกรรม วิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนา ภูมิปัญญาในด้านต่างๆ เพราะการสั่งสมของวัฒนธรรมดังกล่าวนี้ จึงทำให้เกิดการสร้างหลักฐานของความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบของสถานที่ ที่ปรากฏให้เห็นอยู่จนถึงปัจจุบัน วิวัฒนาการทางวัฒนธรรมจากการอพยพเข้ามาอยู่อาศัยของชาวพวนจนถึงการสร้างบ้านสร้างที่อยู่อาศัย สถานที่ยึดเหนี่ยวจิตใจทางด้านความเชื่อและศาสนา พัฒนาการของแหล่งการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าจากเรือนแพมาสู่ตลาดริมแม่น้ำ สถานที่เหล่านี้ประกอบไปด้วย วัด ตลาด และบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ประกอบรวมกันเป็นชุมชนตลาดริมแม่น้ำในพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน จนพัฒนา กลายเป็นชุมชนตลาดที่มั่งคั่งไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อกันมาเป็นระยะเวลาร่วมร้อยปี มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญในบริเวณพื้นที่ศึกษานี้ได้แก่

(1.1) เรือนพักอาศัยพื้นถิ่น

บ้านเก้าห้อง

บ้านเก้าห้อง เป็นบ้านทรงไทยที่ตั้งอยู่ในฝั่งตรงข้ามของตลาดเก้าห้อง อยู่ในเขต อบต. โลกคราม ฝั่งเดียวกับวัดลานคา โดยตั้งอยู่ด้านใต้ของพื้นที่วัด ติดกับโรงเรียนวัดลานคา บ้าน

เก้าห้อง สร้างโดย ชุนกำแหงฤทธิ์ (เอกสารฉบับใช้ชื่อ “ชุนกำแหงลือชัย”) ซึ่งมีหน้าที่เก็บภาษี
 ส่วย อากร ส่งให้กับหลวง และเป็นผู้นำชุมชนของหมู่บ้านเก้าห้องซึ่งชุมชนกลุ่มนี้ เป็นชุมชนที่อพยพ
 มาจากเวียงจันทน์ (ลาวพวน) ลักษณะของบ้านเรือนไทยมีห้องอยู่เก้าห้อง ซึ่งสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่
 4 ในบ้านเก้าห้องแต่ละห้องจะจัด เป็นสัดส่วนสำหรับกิจกรรมต่างๆ ดังนี้⁷

ห้องที่ 1	ใช้เป็นห้องรับแขกที่มาติดต่อหรือพบปะกับเจ้าของบ้าน
ห้องที่ 2	ใช้เป็นห้องเก็บภาษี ส่วย อากร
ห้องที่ 3	ใช้เป็นห้องรักษาโรคโดยรักษาแผนโบราณและเป็นที่พักเก็บ ตำรายาแผน ไทย
ห้องที่ 4	ใช้เป็นห้องดูฤกษ์ยามในพิธีกรรมต่างๆ เช่น ปลูกบ้าน แต่งงาน
ห้องที่ 5	ใช้เป็นห้องเก็บตำรายาตัดตน และเป็นสถานที่ทำ กายภาพบำบัด รักษาโรคโดยใช้ ตำรายาตัดตน
ห้องที่ 6	ใช้เป็นห้องกักขังผู้กระทำความผิดลหุโทษ โดยมีโซ่ตรวน ล่ามไว้
ห้องที่ 7	ให้เป็นห้องเก็บพัสดุ
ห้องที่ 8	ใช้เป็นห้องนอน
ห้องที่ 9	ใช้เป็นห้องครัว

ภาพที่ 4.5 บ้านเก้าห้องมุมมองจากฝั่งตลาดเก้าห้อง

⁷ อภิชาติ ชโลธร, เทศบาลตำบลบางปลาหมอ, แผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบางปลาหมอ (พ.ศ.2556 – 2558), หน้า
 11, 2555.

(1.2) เรือนแถวร้านค้า

ตลาดเก้าห้อง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลบางปลาหมอ อยู่ในเขตเทศบาลบางปลาหมอ คำว่า “เก้าห้อง” นำชื่อมาจากบ้าน เก้าห้องซึ่งอยู่ฝั่งวัดลานคา (เขตอบต. โศกคราม) ตรงข้ามกับตลาดเก้าห้อง ตลาดเก้าห้องสามารถแบ่งออกเป็น ตลาดย่อยๆ ได้ 3 ตลาดได้แก่ ตลาดบน ตลาดกลาง ตลาดล่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตลาดบน มีอายุประมาณ 75 ปี ลักษณะเป็นเรือนแถวไม้ 2 ชั้น พระชาญสุวรรณเขต เป็นผู้สร้างรูปแบบการก่อสร้าง เป็นสถาปัตยกรรมเรือนแถวไม้ยาวต่อเนื่องทั้งสองฝั่งขนานทางเดินตรงกลางที่พุ่งลงสู่แม่น้ำท่าจีน ในลักษณะซึ่งถือว่าเป็นจุดที่มีความสวยงามที่สุดของพื้นที่ เนื่องจากมีการสร้างหลังคาคร่อมระหว่างเรือนแถวทั้งสองฝั่งที่หันหน้าเข้าหาทางเดินตรงกลาง

ตลาดกลาง มีอายุประมาณ 75 ปี สถาปเดิมเป็นโรงสีของนายทองดีต่อมาเมื่อโรงสีเริ่มเป็นที่รู้จักจึงสร้างเพิ่มเติมเป็นเรือนแถวเพื่อค้าขาย รูปแบบการก่อสร้างเป็นสถาปัตยกรรมจีน

ตลาดล่าง สร้างโดยนายบุญรอด เหลียงพาณิชย์ คหบดีของตำบลวังมะขาม (ตำบลบางปลาหมอ) อำเภอบางปลาหมอ มีอายุประมาณ 90 ปี สร้างเป็นห้องแถว 2 รูปแบบการก่อสร้าง เป็นแบบสถาปัตยกรรมจีน สำหรับปีที่สร้างตลาดแห่งนี้สันนิษฐานว่าน่าจะสร้างหลังจากนางแพผู้เป็นภรรยาของนายบุญรอดได้ถูกโจรปล้นแพค้าขายปล้นและทำร้ายจนเสียชีวิตในปี พ.ศ. 2467 ซึ่งจากบันทึกในหนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพเจ้าแก้วบุญรอด และอุบาสิกาสัมพันธ์ เหลียงพาณิชย์ ได้บันทึกไว้ว่า “หลังจากที่เจ้าแก้วบุญรอดและคุณแม่แพ ซึ่งได้วางแผนการสร้างตลาด ผู้เป็นคู่ทุกข์คู่ยากก่อสร้างมาด้วยกันภรรยาก็มาจาก ไปเสียก่อนทิ้งความอาลัยไว้ให้แก่เจ้าแก้วแก้วเพียงผู้เดียว เมื่อคลายความโศกเศร้าลงได้บ้างแล้ว ได้เริ่มวางแผนผังตลาด จัดการยกเรือนแพ ลำดับต่อมาได้จัดการทำศพให้ภรรยาสุดที่รักอย่างสมเกียรติของภรรยาเจ้าแก้วในครั้งนั้น”⁸

⁸ เจริญ สวัสดิ์ดี, พ่อสงผู้ใจบุญ สุพรรณบุรี:ที่ระลึกงานฌาปนกิจศพเจ้าแก้วบุญรอดและอุบาสิกาสัมพันธ์ เหลียงพาณิชย์, 2508.

ภาพที่ 4.6 ตลาดบน ตลาดกลาง และตลาดล่าง

(1.3) อาคารแบบอื่นๆ

หอดูโจร

เป็นหอดูธูถือปูน ขนาดกว้าง 3 x 3 เมตร สูงเท่าตึก 4 ชั้น ชั้นบนเป็นลานคาค่าฟ้า ชั้น 2 - 3 มีรู เจาะไว้รอบผนัง 4 ด้าน เพื่อไว้สำหรับส่องปืนชุ่มยิงโจรที่จะมาปล้น โดยนายบุญรอด เหลียงพานิช เป็นผู้สร้างขึ้น ใช้เวลาก่อสร้างราว 1 ปีเศษ ซึ่งมีพระยารามราชกัทธิเจ้าเมืองสุพรรณบุรีสมัยนั้นได้ทำพิธีเปิด เมื่อปี พ.ศ. 2477 เหตุที่สร้างหอนี้ขึ้นมา เพื่อป้องกันโจรผู้ร้าย ซึ่งขณะนั้น มีโจรชุกชุมมาก เช่น โจรมเหศวร เสือดำ ฯลฯ จะให้ชายฉกรรจ์เข้าเวรยามที่ป้อม คอยระวังโจรที่เข้ามาปล้นตลาด ชั้นบนของป้อมมีไว้สำหรับเป็นสถานที่ดูโจรผู้ร้ายที่จะมาปล้น โดยมีเวรยามประจำอยู่เพื่อบอกกล่าวแก่ชาวบ้านที่อยู่เวรยามบริเวณป้อมให้เข้าประจำที่ส่องปืน เพื่อต่อสู้กับโจรผู้ร้ายซึ่งเมื่อสร้างป้อม แล้วโจรผู้ร้ายก็ต่างๆ ก็ไม่กล้าเข้ามาปล้นตลาดเก่าห้องอีก ทำให้ประชาชนภายในตลาดอยู่กันอย่างสงบสุข หอนี้จะมองเห็นทัศนียภาพได้ในระยะไกลไม่ว่าทั้งทางบกทางน้ำ และจากค้ำบอกกล่าวของคนเก่าแก่เล่าว่า ในสมัยสงครามโลกเวลากลางคืน จะมียามขึ้นไปคอยสังเกตการณ์บนป้อมถ้ามีเครื่องบินบินผ่านมาก็จะส่งสัญญาณให้คนในตลาดหรีหรือดัดตะเกียง เพื่อไม่ให้เครื่องบินมองเห็นไฟจากชุมชนด้านล่าง จะได้ไม่ทิ้งระเบิดลงมา⁹

⁹ อุดม ทัฬหีไพเราะ, ประวัติบ้านเก่าห้อง, เอกสารแนะนำชุมชน, 2552.

ภาพที่ 4.7 หอดูโจร

วัดลานคา

วัดลานคา ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนแถบตะวันออก เลขที่ 1 หมู่ที่ 3 ตำบลโลกคราม อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จากหลักฐานทางจังหวัด (ฉบับกรมศาสนา) ได้บันทึกว่า วัดลานคา ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2364 และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ.2462 มีเนื้อที่ 10 ไร่ 3 งาน 55 ตารางวา ที่ธรณีสงฆ์ 117 ไร่ 3 งาน 24 ตารางวา วัดลานคา ในปัจจุบันเดิมชื่อ วัดจำปา ตั้งอยู่ในที่ดอน ห่างจากแม่น้ำท่าจีนประมาณ 1 กิโลเมตร ทำให้การคมนาคมติดต่อไม่สะดวก เนื่องจากสมัยโบราณการคมนาคมนิยมใช้ทางน้ำเป็นหลักชาวบ้านจึงได้ช่วยกันย้ายวัดมาตั้งในที่ใหม่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน ซึ่งที่ตั้งวัดในปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นที่รกร้างว่างเปล่า มีต้นไม้และหญ้าขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะหญ้าม้าคาขึ้นอยู่มากเป็นพิเศษ และด้วยเหตุนี้ จึงได้ลงความเห็นเปลี่ยนชื่อวัดใหม่เป็นชื่อ วัดลานคา ส่วนวัดจำปานั้น ปัจจุบันยังมีเจดีย์และบ่อน้ำอยู่เป็นหลักฐาน¹⁰

¹⁰ อภิชาติ ชโลธร, เทศบาลตำบลบางปลาม้า, แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 – 2558) ของเทศบาลตำบลบางปลาม้า, หน้า 12, 2555.

ภาพที่ 4.8 วัดลานคา

วัดบ้านหมี่

วัดบ้านหมี่ ตั้งอยู่เลขที่ 123 หมู่ที่ 7 ตำบลบางปลาหมี่ อำเภอบางปลาหมี่ จังหวัดสุพรรณบุรี มีเนื้อที่ 18 ไร่ งาน 20 ตารางวา วัดบ้านหมี่ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2506 เขตวิสุงคสีมา กว้าง 40 เมตร ยาว 60 เมตร ภายในวัด ประกอบด้วย อุโบสถ สร้างเมื่อ พ.ศ.2505 เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ภายในเขตวัดมีหอสวดมนต์ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2543 เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ จำนวน 6 หลัง ปูชนียวัตถุมี พระประธานประจำอุโบสถ พร้อมพระโมคคัลลาห์ และพระสารีบุตร พระพุทธรูปสมัยรัตนโกสินทร์ 3 องค์ พระพุทธรูปสมัยอุททอง 1 องค์ และพระพุทธรูปสุโขทัย 1 องค์¹¹

พิพิธภัณฑ์ตลาดเก่าห้อง

ห้องแถวไม้ขนาดประมาณครึ่งห้อง ตั้งอยู่บริเวณตลาดล่าง เปิดให้ชมทุกวันหยุด นักชัตฤกษ์ และวันเสาร์อาทิตย์ ภายในพิพิธภัณฑ์ได้เก็บรวบรวมของข้าวของเครื่องใช้ในอดีต ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรม คหกรรม ของที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่ได้หาได้ยาก ชนบัตร์และเหรียญ เงินตราที่ใช้ในอดีต รวมไปถึงภาพจิตรกรรมที่ศิลปินในตลาดเก่าห้อง และศิลปินที่เข้ามาเยี่ยมชมตลาดเก่าห้อง และถ่ายทอดอารมณ์ถ่ายทอดผ่านภาพวาดอย่างสวยงาม¹²

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

¹² สัมภาษณ์, ศิริวรรณ ตันเจริญ, 6 มิถุนายน 2556.

(2) ประเพณีและกิจกรรมทางวัฒนธรรม

ชุมชนตลาดเก่าห้อง เป็นชุมชนที่มีการผสมผสานระหว่างขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชาวไทย ชาวจีน และชาวลาวพวน โดยแต่ละประเพณีจะมีเอกลักษณ์ของตนเอง และเน้นการสร้างสามัคคี รวมถึงการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันในชุมชนด้วยกัน เช่น ประเพณีสารทไทยพวน ประเพณีสงกรานต์ บั้งไฟไทยพวน ประเพณีกำฟ้า (การบูชาเทพยดาฟ้าดิน) ประเพณีเฮียะขวัญข้าว (การเรียกขวัญข้าว) ประเพณีแข่งเรือยาว และงานสมโภชประจำปีของศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ซึ่งจะมีในช่วงเดือน 5 ถึงเดือน 7 ของทุกปี และจะมีการเฉลิมฉลองด้วยจี้¹³

สำหรับประเพณีที่ส่งผลกระทบต่อภูมิปัญญาในรูปแบบการตั้งถิ่นฐานและวิถีชีวิตของชุมชนแห่งนี้เป็นอย่างมากคือประเพณีการปลูกเรือนซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างจากเรือนไทยภาคกลางทั่วไปดังนี้¹⁴

- การขยายตัวของเรือนหากเป็นเรือนไทยภาคกลาง จะมีการขยายต่อเติมเรือนออกไปสองข้างของเรือนพ่อเรือนแม่ แต่ละเรือนของลาวพวนจะไม่มีการขยายต่อเติม เพราะเชื่อว่า “เรือนมารชานต่อ” เป็นสิ่งที่ไม่ดีนำความอับมงคลมาสู่ครอบครัว ดังนั้น เรือนของลาวพวนจะไม่มีระเบียง หรือชานกว้างแบบบ้านเรือนไทยภาคกลาง
- ผังบริเวณของบ้านชานเรือนไทยพวนที่แตกต่างจากเรือนไทยภาคกลาง โดยทั่วไปมีองค์ประกอบหลัก คือ เรือนไทยและยั้งข้าว ต้องสร้างห่างจากความเชื่อ “ห้ามเงา บ้านทับยั้ง และห้ามเงายั้งทับบ้าน” เพื่อกันสิ่งอับมงคลทับแม่โพสพ การสร้างยั้ง บ้านจะนิยมสร้างบริเวณทิศเหนือต้องอยู่ห่างจากตัวบ้านพอควร เพื่อให้อากาศและแสงแดดส่องถึงสะดวกทำให้ข้าวไม่ชื้นไม่ขึ้นราและมีการใช้พื้นที่ใต้ถุนเรือนค่อนข้างมาก¹⁵

ความเชื่อของทิศทางการวางเรือนและบันไดทางขึ้น พบว่าปัจจุบันความเชื่อเรื่องนี่ยังคงอยู่ โดยทิศทางการวางเรือนของลาวพวน จะเน้นไปที่ความสะดวกในการใช้สอยมากกว่า จึงพบว่าบาง

¹³ เทศบาลตำบลบางปลาหมอ, แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 – 2558), หน้า 11, 2555.

¹⁴ อรศิริ ปาณินท์, ภูมิปัญญาชาวบ้านในเรือนพื้นถิ่นไทพวนในประเทศไทย : การนำไปสู่สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นใหม่บนฐานของภูมิปัญญาและเทคโนโลยีท้องถิ่น, กรุงเทพมหานคร, เจพรี้น, 2546.

¹⁵ ดันข้าว ปาณินท์ และคณะ, คติความเชื่อและระบบสังคมซึ่งสัมพันธ์กับเรือนและการอยู่, กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

เรือนหันหน้าเข้าหาแม่น้ำบางเรือนวางเรือนแบบขวางตะวัน โดยยึดหลักตามลักษณะของชุมชนริมน้ำที่อาศัยน้ำเพื่อประโยชน์ในชีวิตประจำวันเพื่อการค้าขายหรือเป็นเส้นทางคมนาคมจึงหันหน้าเรือนเข้าหาแม่น้ำเรือนที่หันหน้าเข้าหาแม่น้ำส่วนใหญ่เป็นเรือนเก่าที่ปลูกมานานตั้งแต่ในช่วงที่การสัญจรทางน้ำยังคงมีบทบาทส่วนบางเรือนจะวางเรือนแบบตามตะวัน คือ หันจั่วมาทางแม่น้ำอย่างไรก็ตามคติความเชื่อของชาวลาวพวนที่เน้นมากคือเรื่อง ทิศทางของบันไดที่จะไม่หันบันไดลงแม่น้ำเพราะถือว่าการตัดแม่น้ำเป็นสิ่งไม่ดีนำมาความอัปมงคลมาให้

4.1.7 คุณค่าและปัญหาของศิลปวัฒนธรรมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

สภาพปัญหาที่พบในการดำเนินงานและกิจกรรมทางวัฒนธรรม โดยการลงสำรวจพื้นที่สัมภาษณ์และสอบถามความคิดเห็นของผู้คนในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องนั้น พบว่าไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งความร่วมมือของผู้คนในชุมชน สาเหตุเพราะต่างคนต่างประกอบอาชีพที่แตกต่างกันบางคนต้องออกไปทำงานข้างนอกชุมชนจึงไม่ค่อยมีเวลาร่วมมือกับกิจกรรมดังกล่าว อีกทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยว หรือการความต้องการให้ผู้คนมาท่องเที่ยวมาซื้อของมากเกินไป ทำให้เกิดการแข่งขันกันจนเกินไปสินค้าที่นำมาขายนั้น เป็นสินค้าของฝากทั่วไปที่ไม่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง แต่ไม่มองย้อนกลับถึงคุณค่าทางมรดกวัฒนธรรมที่ตนเองมีอยู่นั้น สามารถเป็นจุดขายได้มากกว่า ทั้งนี้เพราะปัจจุบันคนให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มากกว่านักท่องเที่ยวบางคนที่จะเข้ามาเยี่ยมชม เพื่อที่จะเข้ามาเรียนรู้ในมรดกทางวัฒนธรรมที่ชุมชนมีอยู่ เพราะไม่สามารถหาซื้อที่ไหนได้ ชุมชนก็เปรียบเสมือนกับความรู้ในห้องเรียนที่มีองค์ความรู้อยู่มาก การที่บุคคลภายนอกเข้ามาเพื่อที่ต้องการความรู้ดังกล่าว แต่ไม่ได้ต้องการความรู้อะไรออกไป ความประทับใจย่อมจะเกิดขึ้นน้อย แหล่งอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลภายนอกไม่รองรับสิ่งที่พวกเขาต้องการ อาทิเช่น แผนที่ที่ชัดเจนแสดงองค์ความรู้ที่มีมากกว่าเดิม ป้ายให้ข้อมูลแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมต่างๆ รวมไปถึง การบอกถึงคุณค่าความสำคัญและองค์ความรู้ที่ได้จากการเข้าไปเรียนรู้ในสถานที่แห่งนั้น การได้รับความร่วมมือจากผู้คนภายในชุมชน มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะให้บุคคลภายนอกที่เข้ามาเยี่ยมชมนั้น ไม่รู้เคืองกว้างจับต้นชนปลายไม่ถูก ไม่รู้ว่าจะเริ่มไปจากที่ไหนดี และที่ใดบ้างที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้เหล่านั้นได้ ผู้คนภายในชุมชนต้องพร้อมที่จะเป็นเจ้าบ้านที่ดี และหมั่นศึกษาหาองค์ความรู้เพิ่มเติมเสมือนนอกจากที่จะเรียนรู้ และทราบถึงองค์ความรู้ของมรดกทางวัฒนธรรมที่ตนเองรู้อย่างเดียว ไม่ได้ต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับตนเองได้อีกด้วย อีกหนึ่งปัญหาที่เคยประสบปัญหานั้น คือ ภัยพิบัติจากธรรมชาติตอนที่

น้ำท่วมตลาดเก้าห้องหนัก ทำให้เกิดความเสียหายทางด้านภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชน ไปบ้าง บางส่วนทำให้ภูมิทัศน์ไม่สวยงามและการค้าขายไม่ประสบผลสำเร็จ เกิดปัญหาการขาดทุน ผู้ประกอบการบางส่วนจึงไม่เปิดบ้านนำสินค้ามาขาย ก็ยิ่งทำให้เกิดตลาดซบเซาตลาดขาดสีสัน ไม่มีชีวิตชีวาและทำให้บุคคลภายนอกเข้ามาน้อยมาก จากการวิเคราะห์ของผู้ทำการวิจัยจึงพบว่า สาเหตุหลักของการที่ชุมชนโบราณตลาดเก้าห้องเกิดปัญหานั้น มาจากการขาดความดึงดูดของชุมชน ชุมชนไม่มีจุดขายของตัวเองที่ชัดเจนไม่มีการบริหารจัดการแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ทรัพยากรอันมีค่าของชุมชนปล่อยให้ทิ้งร้าง ทั้งที่มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านั้น มีคุณค่าอย่างมากต่อการเรียนรู้สามารถเป็นชุมชนแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมได้อีกทั้งในอนาคตนั้นอาจจะสามารถเป็นชุมชนนำร่องด้านการจัดการมรดก ทางวัฒนธรรมของชุมชนได้อีกด้วย

4.1.8 ศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนตลาดโบราณเก้าห้อง

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

(จุดแข็ง)

1. การมีมรดกทางด้านสถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่ชัดเจนและเป็นเอกลักษณ์ ของชุมชนและเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย
2. มีผู้นำทางชุมชนและประชาชนในชุมชนที่มีความรับผิดชอบและมีความขยันที่จะปรับปรุง พัฒนา อยู่เสมอ พร้อมทั้งจะช่วยกันพัฒนาชุมชนไปในทางที่ดีขึ้น
3. ชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องมีมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น เครื่องของใช้ใน สมัยโบราณ ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม อุตสาหกรรม คหกรรม ฯลฯ
4. ชุมชนโบราณตลาดเก้าห้องมีวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตที่เป็นชาวค้าขายการค้าดำรงชีวิตจึงไม่แตกต่างไปจาก เดิมและยังคงรักษาสืบเนื่องไว้อย่างเหนียวแน่น
5. การมีอาณาเขตที่ชัดเจนของตลาดบน ตลาดกลาง ตลาดล่างทำให้การจัดรูปแบบของแหล่ง เรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมเป็นไปได้ง่ายและสะดวกต่อการใช้พื้นที่

6. การมีภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และสวยงามทำให้ชุมชน โบราณตลาดเก่าห้องยังคงมีกลิ่น
ไอของความเป็นย่านการค้าเก่าแก่และยังมีร่องรอยของความมั่งคั่งให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน อย่างชัดเจน
และใกล้เคียงกับความสมบูรณ์ในแบบเดิม

7. ประชาชนในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องมีอาชีพและมีความเป็นกันเองพร้อมที่จะให้ ความรู้เป็น
วิทยากรและพร้อมที่จะเปิดบ้านให้ผู้สนใจเข้ามาเรียนรู้และพร้อมที่จะให้ชุมชนกลายเป็นแหล่ง
เรียนรู้ทาง ศิลปะและวัฒนธรรม

8. ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องได้รับเลือกให้เป็นย่านการค้าของจังหวัดจึงมีแหล่งสนับสนุน และ
ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

9. สินค้าด้านคหกรรมและอุตสาหกรรมของชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของ
ผู้คนทำให้มีผู้คนภายนอกรู้จักและติดตามมาถึงชุมชนทำให้เป็นจุดขายที่สำคัญอีกหนึ่ง จุดในการ
ประชาสัมพันธ์ ในเรื่องของการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม

10. ยังมีปราชญ์ชุมชนหลายคนที่ยังอาศัยอยู่ในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องแห่งนี้ที่พร้อมจะ รักษาและ
ถ่ายทอดมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านภูมิปัญญาและ ประเพณี วิถีชีวิต คติ
ความเชื่อ ฯลฯ

11. เพราะความมั่งคั่งของตลาดเก่าห้องในอดีตจึงทำให้ยังเห็นร่องรอยของการประกอบอาชีพ ในอดีต
โดยเฉพาะการค้าขายจึงทำให้ยังมีเจ้าของกิจการและลูกหลานกิจกรรมนั้น ๆ ยังคง เปิดบริการเหมือน
เมื่อครั้ง อดีตให้เราเห็นถึงกรรมวิธีการผลิตและภูมิปัญญาของปราชญ์สมัย ก่อน เช่น โรงพิมพ์ ร้าน
ช่างตีทอง ร้าน สังกัณฑ์ ร้านขนมต่าง ๆ เป็นต้น

(จุดอ่อน)

1. ยังมีประชาชนบางกลุ่มส่วนน้อยที่ยังปิดห้องแถวและประกอบอาชีพในต่างถิ่นจึงลดบทบาท
ความสำคัญ และคุณค่าของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมเหล่านี้ โดยปิดห้องแถวปล่อยให้รกร้าง

2. คนรุ่นใหม่ออกไปศึกษาและทำงานต่างจังหวัดเป็นส่วนมากจึงขาดแรงขับเคลื่อนสำคัญจาก กลุ่มวัย
นักเรียน นักศึกษา และวัยทำงาน

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

(โอกาส)

1. ปัจจุบันมีคนให้ความสนใจกับชุมชนโบราณ ย่านประวัติศาสตร์ ตลาดโบราณหรือการย้อน วันวาน หาดิดีมากขึ้น
2. มีองค์กรสนับสนุนและมีผู้วิจัยทางด้านมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างแพร่หลาย
3. รัฐบาลมีการสนับสนุนการอนุรักษ์และการจัดการมรดก วัฒนธรรมของชาติมากขึ้นและมี การสนับสนุน อย่างต่อเนื่อง
4. นักเรียน นักศึกษา ได้หันมาให้ความสนใจกับเรื่องการอนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมมากขึ้นมี สาขา วิชาและคณะต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และเปิดรายวิชาการเรียนการ ศึกษาเพิ่มมากขึ้น
5. รายการโทรทัศน์และการถ่ายทำสารคดีต่าง ๆ ได้หันมาถ่ายทำย่านประวัติศาสตร์และย้อน เวลาไป หาดิดีมากขึ้นทำให้เป็นสื่อถึงคนดูได้อย่างสะดวกและทั่วถึงทั้งยังสร้างกระแสสำนึก รักบ้านเกิดและ การหวง แหนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติมากขึ้น
6. มีสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นย่านประวัติศาสตร์ชุมชน โบราณมากขึ้นทำให้ผู้คนหันมาให้ความ นิยม ศึกษาและค้นคว้าหาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้อยู่มากเพราะปัจจุบันมนุษย์โหยหาดิดีและกลับไปสู่วันวานอีกครั้ง
7. ปัจจุบันปราชญ์ชุมชนได้รับเกียรติเป็นวิทยาด้านภูมิปัญญาด้านอาชีพของตนเองอยู่บ่อยครั้ง จึงทำ ให้ปราชญ์ชุมชนเหล่านี้มีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานและสืบทอดภูมิปัญญาเหล่านี้ ให้ลูกหลาน และบุคคลที่สนใจ
8. การเดินทางมายังชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องสะดวกและมีสาธารณูปโภคสมบูรณ์
9. มีป้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่บอกเส้นทางตลอดสองข้างทางจนถึงชุมชนตลาด โบราณ เก้าห้องจึง ไม่มี อุปสรรคในการเดินทาง

(อุปสรรค)

1. ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนจัดการมรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานอย่างค่อยเป็นค่อยไปทั้งทางด้านภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในชุมชน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นในการจัดการชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและ วัฒนธรรม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มชาวบ้านผู้นำชุมชนนักวิชาการที่เกี่ยวข้องและนักท่องเที่ยวนั้น ทำให้ทราบว่า การจัดตั้งให้ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องนั้นเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เหตุเพราะ ความอุดมสมบูรณ์ของมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ยังหลงเหลือ อยู่มากอีกทั้งยังคงเก็บรักษาไว้ในสภาพ ที่สมบูรณ์อยู่พอสมควรประชาชนในชุมชนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีสังเกตได้จาก การที่ห้องแถวหรือบ้านทุกหลัง ยังคงเก็บรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษ ได้เก็บรักษาไว้ทั้งในด้านสถาปัตยกรรม ประเพณี วิถีชีวิต รวมไปถึงภูมิปัญญา ในด้านต่าง ๆ ทั้งเกษตรกรรม อุตสาหกรรมครัวเรือน ที่สำคัญคือ คหกรรม ที่ยังมีอยู่มากในปัจจุบันและเป็นชื่อเสียงอันสำคัญของชุมชน ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังให้ ความคิดเห็นว่าควรจะมีแหล่งเรียนรู้ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม อย่างจริงจังการเรียนรู้จากวิถีชีวิตและสถานที่จริงที่ยังคงเป็นอยู่ไม่ใช่การจำลองขึ้นเป็นครั้ง คราว เหมือนที่ได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบันนี้ การที่ยังมีสถานที่ในการเรียนรู้ทางศิลปะและ วัฒนธรรมอยู่จริงก็ควรที่จะดำรงรักษาและพัฒนาให้คงอยู่สืบไปให้คนที่สนใจรวมไปถึง นักเรียน นักศึกษา ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งเหล่านี้ อีกทั้งอนาคตการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อันใกล้นี้ยังจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติและตัวชุมชนเองที่ยังคงรักษามรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม ได้อย่างดีเยี่ยม ในขณะที่เรายังรักษาสืบต่อไปได้ อยู่ที่เราควรที่จะรักษาต่อไปไว้ให้นานที่สุดและช่วยกันพัฒนาในสิ่งที่ชำรุดทรุดโทรมเช่นมรดกทางด้านสถาปัตยกรรมก็ควรหมั่นดูแลสอดส่องไม่ให้ผุพังซ่อมแซมในส่วนที่สึกหรอให้แข็งแรงคงเดิมแต่ไม่ให้ผิฝเกินไป จากเดิมมากนักมรดกทางด้านภูมิปัญญาก็ควรสานต่อและเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้ เรียนรู้กันอย่างทั่วถึงเพื่อการเป็นชุมชนนำร่องทางการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม

จุดแข็งสำคัญอีกอย่างหนึ่งของชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องก็คือความพร้อมที่จะระดม ความคิดเห็นกำลังกายและกำลังใจที่จะขับเคลื่อนและพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องถึงแม้จะต้องใช้ ระยะเวลาแต่ก็ต้องพัฒนาโอกาสที่สำคัญที่ชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องมีอีกอย่างก็คือภูมิปัญญาและวัตถุดิบทางมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่อยู่แล้ว โดยไม่ต้องสร้างและค้นหาจากไหนอีกทั้งยังคงสานต่อและรักษาไว้

ได้ดีในระดับหนึ่งศิลปินในชุมชนนั้นก็มียู่มากมายและทุกคนก็พร้อมที่จะเปิดบ้านให้ความรู้และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ให้คนได้รู้จักวันเสีย แต่มรดกทางวัฒนธรรมบางอย่างที่ยังเป็นสูตรเป็นต้นตำหรับที่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ เช่น สูตรขนมต่าง ๆ เป็นต้น

ปัญหาที่พบอีกหนึ่งปัญหาจากการสัมภาษณ์นั้นคือ การที่ไม่มีคนรุ่นใหม่เข้ามาช่วยกันดูแลและพัฒนาเนื่องจากการที่จะต้องออกไปศึกษาเล่าเรียนและใช้วิชาชีพที่ตนศึกษามานั้นไปใช้ในด้านอื่นแทบจะไม่มีคนรุ่นใหม่เข้ามาช่วยแนะนำเสนอแนวทางและวิธีการพัฒนาและ จัดการให้เข้ากับยุคปัจจุบันแผนการจัดการดำเนินการทั้งหมดมาจากคนรุ่นเก่าที่เคยทำกันมา ก่อนหน้านี้โดยได้รับเงินสนับสนุนจากเทศบาลตำบลบางปลาหมอทั้งนี้การ ได้มาซึ่งงบประมาณก็จำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินการจัดการที่ดีเพราะเทศบาลตำบลบางปลาหมอนั้นดูแลและรับผิดชอบในอีกหลายชุมชนชุมชนตลาดโบราณแก้อห่งนั้นก็เป็นอีกหนึ่งจากจำนวนหลาย ชุมชนในเทศบาลตำบลบางปลาหมอเพราะฉะนั้นทางชุมชนเองก็จำเป็นที่จะต้องยืนหยัดด้วยตัวเองด้วยเป็นส่วนหนึ่งอีกพลังสำคัญที่จะมาพัฒนาและจัดการกับแหล่งมรดกวัฒนธรรมที่มีอยู่นี้คือพลังด้านความคิดจากคนรุ่นใหม่ซึ่งทางผู้นำชุมชนเองก็ได้กล่าวไว้ว่าพร้อมที่จะ ดำเนินตาม โครงการนำร่องหรือ โครงการต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วยสนับสนุนให้มรดกทาง วัฒนธรรมเหล่านี้คงอยู่สืบไปก็พร้อมที่จะปฏิบัติตามแผนงานหรือโครงการนั้น ๆ

4.2 การศึกษาแผนงานและการดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนตลาดโบราณแก้อห่ง

4.2.1 แผนงานการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนตลาดโบราณแก้อห่ง

แผนงานและ โครงการต่างๆ ของชุมชนตลาดโบราณแก้อห่งนั้น ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการขึ้นมา เพื่อรวบรวมความคิดและนำเสนอโครงการต่างๆ ให้กับภาครัฐและภาคเอกชนองค์กรต่างๆ ที่คอยสนับสนุนในด้านการจัดการชุมชน และมรดกทางวัฒนธรรมในชุมชน ซึ่งโครงการดังกล่าวก็ได้รับการสนับสนุนงบประมาณหลัก โดยมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีโครงการที่ได้ดำเนินการขึ้นคือ “โครงการชุบชีวิตวันวานตลาดโบราณผู้คนแก้อห่งสู่การเป็นตลาดสีเขียวเพื่อสุขภาพ”

การศึกษาและวิเคราะห์โครงการ “สุขชีวิตวันวานตลาดโบราณผู้คนเก่าห้อง ผู้การเป็นตลาดสีเขียว เพื่อสุขภาพ”

ความเป็นมา หลักการ และเหตุผล

สืบเนื่องจากปัญหาตลาดเก่าห้องหลังจากที่ประสบปัญหาน้ำท่วมทำให้ภูมิทัศน์ต่างๆ ภายในตลาดเสียความสวยงามไปทำให้ผู้ประกอบการภายในตลาดเก่าห้องจำหน่ายสินค้าไม่ได้และประสบปัญหาขาดทุนทำให้ทำให้ผู้ประกอบการบางส่วนไม่ทำสินค้ามาจำหน่ายเกิดชบเซา ตลาดเกิดสีสน ความมีชีวิตชีวา และนักท่องเที่ยวลดจำนวนลงมาก จนไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเหมือนก่อนหน้า

ดังนั้น จึงเกิดแนวคิดที่จะพัฒนาตัวตลาดเก่าห้องให้มีชีวิตชีวาขึ้นมาอีกครั้งโดยผู้ประกอบการภายในตลาดและผู้เกี่ยวข้องจึงได้ร่วมกันพัฒนาโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อหาวิธีที่จะมาดำเนินการพัฒนาตลาดเก่าห้องให้ดีขึ้นเพื่อดึงดูดให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นซึ่งคาดหวังไว้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติไม่น้อยกว่าปีละ 50,000 คนมาเที่ยวในตลาด เก้าห้อง¹⁶

เป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ/ปรับปรุงสถานที่ตลาดและรูปแบบสินค้า ส่งเสริมและสนับสนุนตลาดเก่าห้องให้สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเป็นตลาดที่มีสินค้าธรรมชาติหลากหลายส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและชุมชนมีแผนพัฒนาตลาดเก่าห้องแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ภูมิปัญญาของชุมชนและใช้วิถีจากธรรมชาติมาทำการผลิตสินค้าเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มรายได้ผู้ประกอบการโดยมุ่งทำสินค้าด้านสุขภาพและบริการที่ประทับใจ

กรอบแนวคิด

โครงการสุขชีวิตวันวานตลาดโบราณผู้คนเก่าห้องผู้การเป็นตลาดสีเขียวเพื่อสุขภาพ มุ่งหวังให้ผู้ประกอบการตลาดเก่าห้องและชุมชนรอบตลาดมาร่วมกันพัฒนาตลาดเก่าห้องให้มีชีวิตชีวา มีการค้าขายเพิ่มขึ้นโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ในโครงการฯ เช่น

¹⁶ คณะกรรมการตลาดเก่าห้อง, โครงการสุขชีวิตวันวานตลาดโบราณผู้คนเก่าห้องผู้การเป็นตลาดสีเขียว เพื่อสุขภาพ, รายงานฉบับสมบูรณ์, 2555.

- การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ เช่น การศึกษาดูงาน/อบรมให้ความรู้
- การปรับปรุงภูมิทัศน์ต่างๆ บริเวณตลาดเก่าห้องและการพัฒนารูปแบบสินค้า
- การเชื่อมประสานหน่วยงานต่างๆ มาสนับสนุน และการประชาสัมพันธ์เพื่อ ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น¹⁷

วัตถุประสงค์

1. การจัดการศักยภาพบุคลากร / ผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการท่องเที่ยวตลาดเก่าห้อง
2. เพื่อการพัฒนาโครงสร้างและบริการการท่องเที่ยวตลาดเก่าห้อง
3. เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมสินค้าสีเขียวเป็นของฝากและของที่ระลึกด้านสุขภาพ
4. เพื่อการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ตลาดเก่าห้อง¹⁸

กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลัก

1. ผู้ประกอบการในตลาดเก่าห้อง จำนวน 257 ครอบครัว
2. โรงเรียนวัดลานคา จำนวน 1 โรงเรียน
3. วัด จำนวน 2 วัด
4. ชุมชนใกล้เคียง จำนวน 2 หมู่

กลุ่มเป้าหมายรอง

1. นักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ประมาณ 100,000 คน
2. นักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่นๆ ประมาณ 100,000 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ตลาดเก่าห้อง รวม 3 ตลาด ประกอบด้วย ตลาดบน ตลาดกลาง ตลาดล่าง ตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี ตลาดแห่งนี้อยู่ติดแม่น้ำสุพรรณบุรี¹⁹

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

4.2.2 หน่วยงานและผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง

การบริหารจัดการภายในชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องนั้น ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุมและดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้น ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวนี้ ได้ถูกแต่งตั้งขึ้นโดยการคัดเลือกจากผู้นภายในชุมชน การบริหารจัดการชุมชนตลาดแก้าห้องนั้น นอกจากเทศบาลตำบลบางปลาม้าแล้ว ก็ยังมีผู้แทนเจ้าของตลาดทั้ง 3 แห่ง คือ ตลาดบน ตลาดกลาง และตลาดล่าง และผู้แทนภายในชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานครั้งนี้ เกิดขึ้นเมื่อการจัดทำโครงการชุมชนชีวิตวันวานตลาดโบราณแก้าห้องสู่การเป็นตลาดสีเขียวเพื่อสุขภาพ และได้ยึดถือปฏิบัติต่อเนื่องดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ อีกสืบมาจนถึงปัจจุบัน โดยจากการคัดเลือกและพิจารณาจากการประชุมจึงได้คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมภายในพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องดังนี้²⁰

ประธาน

1. คุณประภาพร พัฒนสมบัติสกุล ผู้แทนจากตลาดผู้ค้าขาย

รองประธาน

1. คุณภูติพิศ สุวรรณีกุล บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
ผู้ดำเนินการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ 3 วัฒนธรรม
(ไทย – จีน – ไทยพวน) ตลาดแก้าห้อง
2. คุณศิริพรรณ ต้นศักดิ์ดา ประธานคณะกรรมการพัฒนาตลาดแก้าห้อง
ประธานกองทุนพัฒนาตลาดแก้าห้อง

เลขานุการ

1. คุณมนัญญา อุตระศาสตร์ ผู้แทนจากตลาดผู้ค้าขาย

เหรัญญิก

1. คุณสุคนธ์รัศม์ ม่วงแพศรี ผู้แทนจากตลาดผู้ค้าขาย

²⁰ คณะกรรมการผู้ประกอบการตลาดแก้าห้องและสถาบันชุมชนพัฒนา, โครงการชุมชนชีวิตวันวานตลาดโบราณผู้คนแก้าห้องสู่การเป็นตลาดสีเขียวเพื่อสุขภาพ, รายงานฉบับสมบูรณ์, 2555.

2. คุณเขาวเรศ วิริยะประสิทธิ์ ผู้แทนจิตอาสา/ข้าราชการบำนาญ

ที่ปรึกษา

1. นายประพันธ์ บุญคุ้ม นายอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายอภิชาติ ชโลธร นายกเทศบาลตำบลบางปลาม้า
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

2. อาจารย์พงษ์ พันธุ์ศิริ ที่ปรึกษานายกฯ เทศบาลตำบลต้นคราม
และอดีตผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านหมี่

3. นายวิศรุต อินแหยม ผู้อำนวยการการท่องเที่ยว
สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี

4. คุณสุคนธ์ ยามะรัต เจ้าของตลาดบน

5. คุณสุภชัย นรานนท์กิตติกุล เจ้าของตลาดกลาง

6. คุณอุดม ทุไพบเราะ เจ้าของตลาดล่าง

นอกจากนี้จากคณะกรรมการดำเนินการทั้งหมดที่กล่าวข้างต้นยังมีภาคีความร่วมมือ (องค์กร/หน่วยงาน/บุคคลที่มาช่วย) ที่ได้เข้ามาให้การช่วยเหลือและสนับสนุนโครงการกิจกรรม ภายในพื้นที่ชุมชนโบราณตาดแก้วห้องด้วยได้แก่²¹

- อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
- เทศบาลตำบลบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางปลาม้า
- โรงเรียนวัดลานคา
- โรงเรียนวัดบ้านหมี่
- มูลนิธิบ้านขวัญ
- สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา

²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

- เจ้าของตลาดบน ตลาดกลาง และตลาดล่างของตลาดเก้าห้อง
- ผู้ประกอบการในตลาดเก้าห้อง
- ชุมชนตลาดเก้าห้อง

หน้าที่ของกรรมการและคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆ คือ

1. ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร/ผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาตลาดเก้าห้อง (การฝึกอบรม)
2. ด้านการพัฒนาโครงสร้างและบริการการท่องเที่ยวตลาดเก้าห้อง (การพัฒนาโครงสร้าง/ การบริการ)
3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมสินค้าสีเขียวเป็นของฝากและของที่ระลึกด้านสุขภาพ (การพัฒนาสินค้า/ของฝากของที่ระลึก)
4. ด้านการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ตลาดเก้าห้อง (การประชาสัมพันธ์)
5. ทีมงานคณะดำเนิน โครงการ
6. ทีมงานตามประเมินผล²²

4.2.3 กิจกรรมและการดำเนินงานในช่วงเวลาที่ผ่านมามี

โครงการหุบชีวิตวันวานตลาดโบราณผู้คนเก้าห้องสู่การเป็นตลาดสีเขียวเพื่อสุขภาพมีทั้งหมด 4 แผนงาน รวมกิจกรรมทั้งสิ้น 12 กิจกรรมดังนี้

แผนงานที่ 1 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร/ผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาตลาดเก้าห้อง²³

กิจกรรมที่ 1 ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของชุมชน

กิจกรรมที่ 2 การอบรมและการจัดทำแผนที่ของดีชุมชน (Social Map) การพัฒนาศักยภาพด้านแหล่งการท่องเที่ยวที่ชุมชนมี

กิจกรรมที่ 3 อบรมเชิงปฏิบัติการท่องเที่ยวชุมชนรูปแบบการบริหารจัดการ

²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

²³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.

กิจกรรมที่ 4 เรียนรู้ดูงานตลาดสามชุก ความเหมือน ความต่าง และทิศทางการพัฒนาตลาด
เก้าห้อง

กิจกรรมที่ 5 จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาตลาดเก้าห้อง

กิจกรรมที่ 6 การติดตามประเมินผล โดยประชุมคณะกรรมการฯตามไตรมาส

แผนงานที่ 2 เพื่อการพัฒนาโครงสร้างและบริการการท่องเที่ยวตลาดเก้าห้อง²⁴

กิจกรรมที่ 7 ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรมคือ

7.1 อบรมการทำน้ำจุลินทรีย์เพื่อบำบัดน้ำเสีย

7.2 การทำความสะอาดตลาดโดยใช้น้ำจุลินทรีย์บำบัดน้ำเสียตามท่อก่อน

ไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

กิจกรรมที่ 8 การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการเป็นเจ้าบ้านและผู้ให้บริการที่ดี

กิจกรรมที่ 9 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ผู้นำเที่ยวท้องถิ่น มัคคุเทศก์น้อย และประชาชน
ชาวบ้าน

กิจกรรมที่ 10 การอบรมปฏิบัติการ เรื่อง การทำรายการนำเที่ยวตลาดเก้าห้องและสถานที่
สำคัญของชุมชน ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรมคือ

10.1 อบรมการทำโปรแกรมการท่องเที่ยว

10.2 การปรับภูมิทัศน์รอบตลาดและการจัดทำป้ายบอกทาง

แผนงานที่ 3 เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมสินค้าสีเขียวเป็นของฝากและของที่ระลึกด้าน สุขภาพ²⁵

กิจกรรมที่ 11 การพัฒนารูปแบบสีเขียว (สินค้าปลอดภัยทำจากธรรมชาติ) ของฝากและของที่
ระลึกได้ดำเนินงาน 2 กิจกรรมคือ

11.1 การอบรมให้ความรู้กับผู้ประกอบการ เรื่องการจัดทำสมุนไพรของ
หาย่ายในชุมชน

11.2 การจัดการประกวด “ไข่เขียวสมุนไพรสร้างอาชีพ”

²⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 20.

²⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 26.

แผนงานที่ 4 เพื่อการอนุรักษ์และประชาสัมพันธ์ตลาดเก่าห้อง²⁶

กิจกรรมที่ 12 การจัดทำรูปแบบการประชาสัมพันธ์เช่น CD Website แผ่นพับ เพื่อการประชาสัมพันธ์ตลาดรวมทั้งเชิญผู้ประกอบการสื่อมวลชนเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้ดำเนินการ 2 กิจกรรมคือ

12.1 จัดกิจกรรมวันสงกรานต์

12.2 การจัดพิมพ์หนังสือ “เที่ยวตลาดโบราณบ้านเก่าห้อง

ภาพที่ 4.9 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ตลาดเก่าห้อง

ภาพที่ 4.10 หนังสือการ์ตูนตลาดโบราณย่านเก่าห้อง

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 28.

4.2.4 วิเคราะห์ความสำเร็จและปัญหาของการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

(1) การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมเดิมในพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

จากการสัมภาษณ์และสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วพบว่าปัญหาโดยส่วนใหญ่ของการจัดการชุมชนโบราณตลาดเก่าห้องนั้นคือ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการพัฒนาชุมชนประชาชนในชุมชนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันอย่างจริงจัง ซึ่งปัจจุบันบุคคลที่มีส่วนในการผลักดันและพัฒนานั้น ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง โดยการสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชน องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ และพัฒนาชาวบ้านทุกหลังคาเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องนั้น ในปัจจุบันคือ รุ่งลูกหลานเจ้าของห้องแถว ซึ่งส่วนใหญ่ได้ออกไปศึกษาและประกอบอาชีพที่ตนเองได้ศึกษามาจากภายนอกชุมชน จึงทำให้ห้องแถวบางห้องปิดตัวลงไป จะมีเพียงแต่เฉพาะลูกหลานบางคนที่ยังอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี และพื้นที่ใกล้เคียงที่คอยมาเปิดห้องแถวให้ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องคูมีสีสันและมีชีวิตขึ้น

ผู้คนในชุมชนล้วนแต่อยากให้ชุมชนและตลาดกลับคืนมามีชีวิตอีกครั้ง มีการค้าขายกันอย่างคึกคักเหมือนดังแต่ก่อน แต่เนื่องด้วยทางชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องเองได้ปล่อยให้เกิดปัญหาด้านการจัดการอยู่นาน จึงต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นคืนสู่ความรุ่งเรืองเช่นดังในอดีตพอสมควร ซึ่งประชาชนในชุมชนก็ยังมีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยบ้าง ในจุดนี้อาจจะให้เห็นผลการพัฒนาในเร็ววัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและทำให้ประชาชนบางกลุ่มนั้น ถอดใจและเลิกล้มความตั้งใจไปในที่สุด อีกทั้งปัญหาในความแตกต่างของช่วงอายุความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าในรูปแบบของการจัดการและการพัฒนา

การจัดการเดิมของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลตำบลบางปลาหมอ เป็นอย่างดี รวมถึงองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือด้านการจัดกิจกรรมภายในชุมชน และการหาทางพัฒนาชุมชนการศึกษาดูงานของชุมชนนาร่องที่ต่างๆ และความสามัคคีของผู้นำชุมชนที่ได้ร่วมมือกันช่วยให้เกิดกิจกรรมและรูปแบบการจัดการส่วนหนึ่งให้กับชุมชน อาทิ เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ชุมชนมีชีวิตชีวาขึ้น การเปิดบ้านของคนในชุมชนให้นักท่องเที่ยวเข้ามา

ศึกษาและเรียนรู้มรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่ตนเองมีอยู่ และให้ความรู้ความเข้าใจอธิบายความเป็นมา และพาชมบ้านอย่างเป็นกันเอง จึงทำให้ประชาชนในชุมชนมีความพอใจและมีแรงที่จะพัฒนาและจัดการมรดกชุมชนต่อไปในระดับหนึ่ง เพียงแค่ต้องการวิธีการจัดการที่มีคุณค่าและสามารถใช้ได้ เหมือนกันทุกครัวเรือน ซึ่งประชาชนทุกคนพร้อมที่ปฏิบัติ และช่วยกันสืบสานพัฒนา แต่ในขณะที่เราก็ไม่อยากจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจนมากเกินไปจนเกิดการเปลี่ยนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทางสังคม

(2) สรุปความสำเร็จของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

ชุมชน โบราณตลาดเก่าห้อง แหล่งย่านชุมชนโบราณการค้าเก่าแก่ของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่อุดมไปด้วยมรดกทางศิลปและวัฒนธรรมที่ควรแก่การอนุรักษ์ และเผยแพร่ให้ศึกษาในปัจจุบัน ทั้งเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม ภูมิปัญญา ด้านอาชีพ วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของผู้คนในย่านชุมชนแห่งนี้ที่ยังคงรักษา และหวงแหนมรดกทางศิลปและวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ ถึงแม้ว่าพลังในการขับเคลื่อนของคนในชุมชนนั้น จะไม่มากนักแต่ก็ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากองค์กรภายนอกทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลรวมไปถึงองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังเห็นถึงคุณค่าของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องแห่งนี้ ดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานใน โครงการต่างๆ ที่ทางชุมชนได้ช่วยกันดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่ได้เข้าให้การสนับสนุนและตัวโครงการเองก็ได้ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรมขึ้นมา ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่บ้างแต่ก็ยังทำให้เห็นแล้วว่ายังมีคนอีกจำนวนหนึ่งที่ยังอยากเห็นชุมชนย่านการค้าโบราณแห่งนี้กลับขึ้นมามีชีวิตชีวาอีกครั้งถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีความตึกคักด้านการค้าเหมือนดังแต่ก่อน แต่กลิ่นอายที่ยังหลงเหลือก็ทำให้ผู้คนในชุมชนมีแรงและมีพลังที่จะรักษาพัฒนาต่อยอดมรดกทางศิลปและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษไปจนชั่วลูกชั่วหลาน

ด้วยเหตุนี้เองที่ยังทำให้ชุมชน โบราณตลาดเก่าห้องไม่เคยหายไปจากความทรงจำของผู้คนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ความมีอัตลักษณ์ของตนเองที่เด่นชัดทางสถาปัตยกรรมของตลาดเก่าห้อง จึงทำตลาดเก่าห้องแห่งนี้ ได้รับเกียรติในการเป็นสถานที่ในการถ่ายทำภาพยนตร์หลายต่อหลายเรื่อง ซึ่งก็เป็นความสำเร็จในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรม โบราณของตนเอง ได้ดีอีกอย่างหนึ่ง ทำให้ผู้คนในชุมชนเองได้ตระหนักว่าการที่ยังอนุรักษ์มรดกทางศิลปและวัฒนธรรมที่มีค่าเหล่านี้ไว้วันนี้ไม่ได้เป็นการอนุรักษ์ที่สูญเปล่า ยังมีคนที่เห็นความงดงามและคุณค่าของมรดกทางด้านศิลปและวัฒนธรรมแห่งนี้และถือเป็นการประชาสัมพันธ์ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องเป็นอย่างดีโดยที่ผู้คนในชุมชนเองไม่ต้องลงทุนลงแรงอะไรมาเกินไปเพียงแต่ช่วยกันสอดส่องและหวงแหนมรดกทางศิลปและวัฒนธรรมที่มี

มาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษไว้ให้คงอยู่และช่วยกันรักษาสถิงเหล่านี้ก็จะเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีแก่คนรุ่นหลังให้ได้ทราบว่สถานที่เหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงอาคารไม้เก่าๆ แต่เนื้เป็นการเล่าขานประวัติศาสตร์ผ่านสิ่งก่อสร้างที่มีค่ามากเกินกว่าจะประเมินค่าได้

ภาพที่ 4.11 การใช้สถานที่ในการถ่ายทำละคร

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีเว็บไซต์และบล็อกเกอร์ชื่อดังได้ให้ความสนใจกับมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมมีคุณค่ายิ่งในชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องแห่งนี้เป็นจำนวนมากทั้งการแนะนำสถานที่ที่ควรไปเยี่ยมชม การแนะนำตลาดโบราณที่น่าสนใจต่างๆ ในประเทศตลาดเก้าห้องก็ยังคงมีรายชื่ออันดับต้นๆ ในรายการนั้น นอกจากนี้ในเรื่องของตลาดโบราณแล้ววิถีชีวิตของคนในชุมชน มีปัญญาของปราชญ์ชุมชน และภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องก็ยังเป็นที่สนใจและได้มีผู้คนเข้ามาเยี่ยมชมทั้งในรูปแบบของการเข้ามาเยี่ยมชมและเข้ามาศึกษาดูงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชุมชนของตน

ภาพที่ 4.12 เว็บไซต์ต่างๆ ที่แนะนำชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องและให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ของชุมชนและความเป็นมาของชุมชน

อีกทั้งยังมีรายการสารคดีต่างๆ ที่ได้ให้ความสนใจและช่วยเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนตลาดโบราณแก้มืออีกด้วย โดยการนำเสนอในรูปแบบของบันเทิงกึ่งวิชาการที่ทำให้เข้าใจง่าย ได้รับทั้งความบันเทิงและความรู้ไปพร้อมๆ กัน ทำให้ผู้คนรู้จักชุมชนตลาดโบราณแก้มือมากขึ้น ความโดดเด่นในเรื่องของสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ และอาหารคาวหวานอันขึ้นชื่อของตลาดแก้มือส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้ามาเยี่ยมชมชุมชนโบราณตลาดแก้มือกันมากขึ้น และจากที่ได้ลงพื้นที่สำรวจพูดคุยกับผู้คนในชุมชนพบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมส่วนใหญ่พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ตลาดแก้มือไม่ได้เพียงแต่ถ่ายรูปกับภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่สวยงาม การได้ลิ้มรสอาหารคาวหวานที่อร่อย และเป็นสูตรต้นตำหรับก็ยังได้ความรู้และได้เรียนรู้แหล่งมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี จึงไม่ได้ให้แต่ความสนุกสนานความบันเทิงเท่านั้น ความรู้และประวัติศาสตร์มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมก็ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมเหล่านั้นประทับใจในสิ่งที่ได้รับอยู่ไม่น้อย

ภาพที่ 4.13 รายการสารคดีทางโทรทัศน์ที่เข้ามาถ่ายทำในชุมชนโบราณตลาดแก้มือ

ภาพที่ 4.14 รายการสารคดีทางโทรทัศน์ที่เข้ามาถ่ายทำในชุมชนโบราณตลาดแก้มือ

ความเจริญมั่งคั่งของชุมชน โบราณตลาดเก่าห้องในอดีต การส่งเสริมทางศิลปะและวัฒนธรรมต่างๆ ในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง ความยิ่งใหญ่ของชุมชนโบราณตลาดเก่าห้องยังไม่เคยถูกลืมเลือนไป ยังมีผู้คนให้ความสนใจและทิ้งในความเจริญมั่งคั่งและยิ่งใหญ่ของสถานที่แห่งนี้ ในอดีต การวางแผนรักถิ่นฐานบ้านเกิดของผู้คนที่เคยอิงอาศัยตั้งแต่สมัยครั้งบรรพบุรุษ ถึงแม้ว่าปัจจุบันสังคมการค้าขายที่ยิ่งใหญ่ในสมัยก่อนอาจจะถูกลบเลือนไปแต่ความทรงจำของผู้คนแถวนั้น มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ยังคงเห็นอยู่ได้อย่างชัดเจน ในปัจจุบันจะต้องดำเนินต่อไปและถูกจัดการบูรณาการให้เข้ากับยุคสมัย ให้สถานที่แห่งนี้ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญทางศิลปะและวัฒนธรรมมรดกที่ได้จากบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมาซึ่งจะต้องได้เผยแพร่ไปยังชั่วลูกชั่วหลาน ถึงแม้ว่าจะต้องดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปและใช้ระยะเวลาานเพียงใดให้ชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องแห่งนี้กลับคืนสู่ความคึกคักดังเดิม ผู้คนในชุมชนแห่งนี้ก็พร้อมที่จะช่วยกันให้สิ่งที่มุ่งหวังประสบความสำเร็จให้มากขึ้นกว่านี้ให้ชุมชน โบราณเก่าห้องฟื้นคืนชีวิตขึ้นมาอย่างสมบูรณ์มากที่สุด

(3) สรุปปัญหาของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

ปัญหาของชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องที่ได้จากการลงสำรวจพื้นที่ทั้งทางด้าน การสอบถามและสัมภาษณ์ก็ยังมีประชาชนบางส่วนในชุมชนไม่ได้ให้ความสนใจกับสิ่งที่คณะกรรมการดำเนินงานได้ช่วยกันทำขึ้นมาแต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้น แต่หากได้รับการช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ทั้งชุมชนเชื่อได้ว่าชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องสามารถเป็นชุมชนนำร่องในด้านของการจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมภายในพื้นที่ได้อย่างดี แต่ก็ยังมีประชาชนบางจำนวนห้องแถวบางห้องที่ไม่ยอมเปิดห้องแถวเหมือนดังแต่ก่อนเมื่อครั้งบรรพบุรุษเคยทำมา แต่ก็เนื่องจากเพราะสภาพสังคมในปัจจุบัน ผู้คนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้นมีทางเลือกในการศึกษาและการอยู่อาศัยมากขึ้นเหตุนี้เองจึงเป็นปัญหาที่ยังคงพบเจอในชุมชนแห่งนี้ห้องแถวบางห้องไม่ได้อาศัยและประกอบอาชีพอยู่ที่นี่แล้วแต่ก็ยังมิใจรักและวางแผนมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างมาจึงได้มาเปิดห้องแถวทุกๆ วันหยุด และวันเสาร์วันอาทิตย์ เพื่อให้ห้องแถวและตลาดเก่าห้องมีชีวิตชีวาขึ้นมา ก็จึงว่าเป็นการเริ่มต้นในการปรับปรุงและพัฒนาที่ดี

ระยะเวลาคืออีกหนึ่งปัญหาที่ทางคณะกรรมการดำเนินงานของชุมชนพบเจอเพราะประชาชนในชุมชนบางคนต้องการที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและพัฒนาให้ทันกับย่านชุมชนเก่าย่านตลาดเก่าที่อื่นที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดการ ซึ่งประชาชนในกลุ่มดังกล่าวนี้ต้องการที่จะให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนอย่างมากมาย เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของชุมชนกลับมา

ศึกษาค้นเหมือนดังแต่ก่อน แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีประชาชนอีกบางกลุ่มที่ต้องการจะใช้วิถีชีวิตในแบบเดิมไม่ต้องการให้กลายเป็นการสร้างชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงเศรษฐกิจจนเกิดไป อยากจะให้มันเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่มีผู้คนสนใจเข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาจริงๆ มีคนเข้ามาชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องอย่างแท้จริง ไม่อยากจะทำนาหรือเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่อาคารบ้านเรือนที่อยู่อาศัยไปให้มากกว่านี้จนผิดเพี้ยนไปจากแต่ก่อน ปัญหาด้านการจัดการภูมิทัศน์จึงเป็นอีกหนึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเพราะการจัดการด้านภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการจัดการและต้องใช้ระยะเวลา รวมไปถึงความเหมาะสมในด้านต่างๆ ด้วย ทั้งนี้ ทางเทศบาลตำบลบางปลาหมาก็ได้เริ่มดำเนินการจัดการภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องขึ้นบ้างแล้ว จึงเห็นได้ว่าทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มองข้ามในด้านนี้ไป และพร้อมที่จะสนับสนุน

สุดท้ายแล้วนั้นการจัดการด้านมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของตลาดเก่าห้องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมได้นั้นจะต้องมีการศึกษาและเรียนรู้ในเรื่องของการจัดการอย่างจริงจัง การขาดโครงการนำร่องและการขาดความรู้ในเรื่องของการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมพื้นถิ่นของตนที่มีอยู่จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทางชุมชนเองจะต้องเรียนรู้และได้รับการช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้การจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของตนเองอย่างถูกต้องและเป็นไปได้เพื่อให้สอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องเองด้วย เพื่อที่ในอนาคตนั้นชุมชนตลาดโบราณตลาดเก่าห้องจะได้เป็นชุมชนนำร่องในการจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม ชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม เพราะทรัพยากรทางมรดกศิลปะและวัฒนธรรมที่มีอยู่อย่างมากมายในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง และประชาชนในชุมชนเองก็พร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นเจ้าบ้านและวิทยากรที่ดี รวมถึงปราชญ์ชาวบ้านที่พร้อมเปิดบ้านของตนและนำเสนอศิลปะวิทยากรที่ดีคนมีให้ผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมได้เรียนรู้พร้อมทั้งเผยแพร่มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมเหล่านี้ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและกลายเป็นชุมชนมีการจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมได้อย่างดีเยี่ยม

(4) สรุปการวิเคราะห์ความสำเร็จและปัญหาของการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง

จุดเริ่มต้นของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง เริ่มจากชาวลาวพวนที่อพยพมาจากเวียงจันทร์ มุ่งหน้าเข้าสู่ประเทศไทยรวมถึงอำเภอบางปลาหม่า และได้เริ่มสร้างหลักปักฐานบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่

น้ำทำจิ้น ชาวลาวพวนกลุ่มนี้ได้ขยายพื้นที่ในการทำมาหากินและสร้างที่อยู่อาศัยกระจายทั่วพื้นที่ลุ่มแม่น้ำทำจิ้นบริเวณชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องเองนั้น ก็เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวลาพวนบางพวก เช่นกันหลักฐานที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือบ้านเก่าห้องที่ตั้งอยู่ตรงข้ามกับชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องข้างวัดลานคา บ้านเก่าห้องสร้างโดยขุนกำแหงฤทธิ์ (เอกสารบางฉบับใช้ชื่อ “ขุนกำแหงลือชัย”) ซึ่งมีหน้าที่เก็บส่วย ภาษีอากร ส่งให้กับหลวงและเป็นผู้นำชุมชนของหมู่บ้านเก่าห้องซึ่งเป็นชาวลาพวนกลุ่มคนที่อพยพมาจากเวียงจันทน์

ในยุคเริ่มแรกที่ชุมชนตลาดริมน้ำแห่งนี้ยังเป็นเพียงชุมชนริมน้ำเล็กๆ ที่เกิดจากการที่ผู้คนแสวงหาโอกาสทางการค้าและการตั้งถิ่นฐานทำมาหากินรวมทั้งพ่อค้าในอดีตที่มองเห็นความอุดมสมบูรณ์ความเหมาะสมทางภูมิศาสตร์ และความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงของที่ดิน บริเวณริมฝั่งแม่น้ำสุพรรณบุรีแห่งนี้ จึงทำให้เริ่มมีการรวมตัวของประชากรและจับจองที่ว่างเพื่อทำการเกษตร ซึ่งปัจจัยนี้เอง เป็นลักษณะพื้นฐานของการเกิดชุมชนตลาดริมน้ำอื่นๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรีเช่นกัน เช่น ชุมชนตลาดสามชุก ชุมชนตลาดศรีประจันต์ ชุมชนตลาดบางลี่ เป็นต้น ต่อมาชุมชนตลาดเหล่านี้ได้กลายเป็นชุมชนริมน้ำที่มีความสำคัญ และมีบทบาททางการค้าที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี

การขยายและวิวัฒนาการของตลาดเก่าห้อง ได้พัฒนาขึ้นตามรุ่งเรืองของตลาดที่มีผู้คนเข้ามาทำการค้าขายทั้งทางเรือทางแพและการเดินทางเท้าเข้ามาตลาดเก่าห้องขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นตลาดริมแม่น้ำขนาดใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางทางการค้าของจังหวัดสุพรรณบุรี ตลาดเก่าห้องสามารถแยกออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ด้วยกันตามพัฒนาการของตลาด คือ ตลาดบน ตลาดกลาง และตลาดล่าง มีการวางผังที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างกันไป ตามแต่องค์ประกอบแวดล้อมที่ถูกสร้างขึ้นและจัดวางลงในตลาดย่อยแต่ละแห่งที่ถูกสร้างเพิ่มเติมขยายขึ้นมาในแต่ละยุค

แต่เมื่อในเวลาต่อมาการขนส่งทางน้ำที่ถูกลดความสำคัญลงชุมชนน้อยใหญ่โดยเฉพาะที่อยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำสุพรรณบุรีรวมทั้งตลาดเก่าห้องเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนตลาดเก่าห้องเริ่มลดบทบาทลงและค่อยๆ เติบหนาในที่สุดเจ้าของห้องแถวบางห้องก็ได้ขายห้องแถวให้คนอื่นเช่าร้านค้าบางร้านก็ค่อยๆ ทอยตัวกันปิดกิจการลงไปหลายครอบครัวเปลี่ยนการประกอบอาชีพ หรือย้ายครอบครัวไปทำมาหากินในตัวเมืองเป็นหลัก

ทั้งนี้ความรุ่งเรืองของตลาดเก่าห้องในอดีตยังคงปรากฏร่องรอยให้ผู้คนในชุมชนยังคงระลึกถึงความเจริญและความมั่งคั่งในชุมชนของตนจึงได้เกิดการฟื้นฟูตลาดเก่าห้องขึ้นมาให้เหมือนเดิมโดยการจัดตั้งคณะกรรมการภายในชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนให้ชุมชน

ได้กลับมาศึกษาค้นคว้าชีวิตชีวาอีกครั้งรวมไปถึงการชักชวนให้ผู้คนภายในชุมชนเจ้าของห้องแถวกิจการต่างๆ ได้เปิดบ้านของตนอีกครั้งเพื่อทำให้ตลาดเก่าห้องกลับมามีชีวิตอีกครั้งอาคารเรือนไม้ต่างๆ รวมไปถึงสถาปัตยกรรมที่มีอยู่ภายในชุมชนก็ยังคงความสมบูรณ์ประกอบกับยุคปัจจุบันผู้คนนักท่องเที่ยวหันมาให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กันมากขึ้นจึงเป็นโอกาสที่ดีของชุมชนที่จะสร้างแรงจูงใจให้ช่วยกันพัฒนาและจัดการกับมรดกทางวัฒนธรรมอย่างมากมายภายในชุมชนที่ตนเองมีอยู่

องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในตลาดย่อยทั้งสามคือเรือนแถวค้าขายซึ่งวางตัวกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ของตลาดย่อยทั้งสาม โดยเรือนแถวค้าขายเกือบทั้งหมดถูกออกแบบวางผังให้ ทางเข้าเรือนอยู่ในทิศทางตั้งฉากกับแนวริมฝั่งแม่น้ำถนนและไปมาหาสู่กันได้โดยไม่ต้องออกจากตลาดหนึ่งเพื่อเข้าสู่อีกตลาดหนึ่งแต่มีทางเดินที่ตัดขวางเชื่อมต่อตลาดย่อยทั้งสามตามระยะต่างๆ เข้าด้วยกัน

เรือนแถวค้าขายของตลาดเก่าห้องถึงแม้จะมีอายุไม่ยาวนานนับร้อยปีแต่ก็มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมที่สมควรได้รับการศึกษาและอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีสภาพดีและใช้งานได้อย่างเหมาะสมต่อไปในอนาคตเรือนแถวในเมืองตลาดเก่าห้องนี้สามารถแบ่งเป็นประเภทตามลักษณะทางสถาปัตยกรรมได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ เรือนแถวค้าขายแบบชั้นเดียว เรือนแถวค้าขายแบบสองชั้น และอาคารที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ได้แก่ อาคารโรงตลาด และยุ้งข้าว

ภายในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องที่มีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ ทางศิลปะและวัฒนธรรมหลายอย่างทั้งทางด้านสถาปัตยกรรม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมพื้นถิ่น อุตสาหกรรม หัตถกรรม คหกรรม และภูมิปัญญาชุมชนอยู่มาก จากการสำรวจ และศึกษาทั้งภาพเอกสาร และภาคสนามพบว่ามรดกทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจในพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องนั้นมี 29 แหล่งประกอบไปด้วย ได้แก่ บ้านเก่าห้อง ตลาดเก่าห้อง วัดลานคา วัดบ้านหมี่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ตลาดเก่าห้อง ศาลเจ้าพ่อทุ่งแค ศาลเจ้าแม่ทับทิม ศาลหลักเมือง ร้านศรีวัฒนา ศูนย์หัตถกรรมป่าอ้อ ร้านสบายใจจั่ง (เก่าห้องแกลอรี่) หอดูใจ รังสีเก่า ร้านวานิชดี ร้านขนมเป็ยะตั้งกู่ยี่ ร้านกาแฟประชานิยม ร้านสมุนไพรครูแดง ขนมไทยเจ้าเชี่ยม โรงพิมพ์ไฟโรจน์ อู่ศักดิ์สิทธิ์โบราณ ร้านทองเก่า หลุมเก็บของโบราณ เอกสารโบราณและของเก่าบ้านมหาเจริญ บ้านสะสมเหล่าโบราณ (ภาคหน้าเจ้าจุก) ร้านกะหรีปีปคุณอดุล ร้านเก่าห้องเฟรม ร้านงรงค์ไพบุลย์ ร้านฉั่วฮิววด และร้าน ร.เรือนไม้

และอีกทั้งยังมีวัดที่ถูกจัดแสดงอยู่ภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเก่าห้องซึ่งวัดต่างๆ ภายในพิพิธภัณฑสถานตลาดโบราณเก่าห้อง จัดแสดงขึ้นโดยวัตถุประสงค์หลัก คือ จัดแสดงเพื่อให้เห็นข้าวของเครื่องใช้ในอดีตที่ผู้คนในช่วงเวลานั้นใช้กันจริงๆ ข้าวเครื่องเครื่องใช้ต่างๆ ได้รับบริจาคจากผู้คนในชุมชนตลาด

โบราณเก้าห้อง เป็นส่วนใหญ่วัตถุที่จัดแสดงโดยส่วนมากแล้ว นั้นเป็นอุปกรณ์ในครัวเรือนชนบัตร์ เหยียดเงินตรา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และ อุปกรณ์ตกแต่งบ้าน เป็นต้น โดยแยกตามการใช้งานแบ่ง ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ วัตถุที่ใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน วัตถุที่ใช้ในวิถีชีวิตการค้าขายและประกอบอาชีพ และวัตถุที่ใช้อำนวยความสะดวกและวิทยาการสมัยใหม่

ความเชื่อ ประเพณี ในพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องนั้นได้ให้ความสำคัญกับทั้ง ประเพณีท้องถิ่นแล้ว ประเพณีสากลซึ่งจะจัดขึ้นเป็นประจำอยู่ทุกๆ ปี และได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนทั้งในส่วนของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความร่วมแรงร่วมใจกันของตัว ประชาชนในพื้นที่เองด้วยจึงได้สรุปประเพณีและความเชื่อในพื้นที่ชุมชน ตลาดโบราณเก้าห้องได้ ดังนี้ คือ 1. งานวันขึ้นปีใหม่ 2. งานประจำปีไหว้เจ้าพ่อทุ่งแค เจ้าแม่ทับทิมและเจ้าพ่อหลักเมือง 3. งาน วันสงกรานต์ 4. ประเพณีทำบุญ กำฟ้า 5. งานพิธีทาง ศาสนาและ 6. งานรัฐพิธี

มรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าของชุมชนให้คุณค่าในการเรียนรู้ทางด้านมรดกทาง วัฒนธรรมของชุมชนสะท้อนให้เห็นองค์ความรู้หลายๆ ด้าน ทุกแหล่งล้วนแล้วแต่มีองค์ความรู้ของ ตนเองทั้งองค์ความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรมงานช่างในอดีต ภูมิปัญญาของปราชญ์ชุมชนที่สะท้อนให้ เห็นผ่านนวัตกรรมเครื่องมือวิทยาการต่างๆ จากการสัมผัสและศึกษามรดกทางวัฒนธรรมนั้น ประเพณีความเชื่อต่างๆ ที่ปฏิบัตินับถือกันมาหลากหลายชั่วอายุคนแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวเปรียบ เหมือนกับห้องเรียนขนาดใหญ่ที่สามารถนำคุณค่าขององค์ความรู้ต่างๆ มาเรียนรู้อย่างบูรณาการและ อีกหนึ่งคุณค่าที่แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้มีต่อชุมชน โบราณตลาดเก้าห้องได้แก่การเล่าขาน และการสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประวัติศาสตร์การก่อตั้งชุมชน การคมนาคมขนส่ง การประกอบ อาชีพความรุ่งเรืองของวิทยาการต่างๆ ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การสื่อสารติดต่อค้าขาย วิทยาการ ด้านอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในอดีต ทั้งหมดสะท้อนผ่านมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ทั้งสิ้นด้วยเหตุนี้ มรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องเหล่านี้จึงมีคุณค่าในการเรียนรู้ทางด้านศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่นและพัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมต่อไปใน อนาคตสภาพปัญหาของมรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชนตลาดโบราณเก้าห้อง

มรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องมีอยู่อย่างมากมายทั่วพื้นที่บริเวณ ตลาดมี ทั้งมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาวิถีชีวิตที่อยู่อาศัยสถาปัตยกรรม และเครื่องใช้ ไม้สอยต่างๆ ในอดีตที่สะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของชุมชนตลาดที่สืบทอดกัน มาถึงปัจจุบันแต่ ทั้งนี้มรดกทางวัฒนธรรมดังกล่าวกลับอยู่คนละที่ละทางกระจัดกระจายกันอยู่ตามที่ต่างๆ ของ ชุมชนกลับกลายเป็นว่าชุมชนมีมรดกทางวัฒนธรรมอยู่อย่างมากมาย แต่กลับไม่ได้นำมรดกทาง

วัฒนธรรมที่มีค่าเหล่านั้นมาใช้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่างก็เก็บไว้ในบ้านเรือน ของตนการกระจัดกระจายของมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ ทำให้มรดกทางวัฒนธรรมทั้งหมดภายใน ชุมชน ไม่เชื่อมโยงกันอีกทั้งยังไม่มีการจัดการ มรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่อย่างถูกต้องและเหมาะสม

อีกทั้งอาคารสถานที่ต่างๆ ภายในชุมชนไม่ได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่หลายที่ เช่น อาคาร โถง ตลาด โรงสีเก่า หรือแม้แต่อาคารไม้ที่เคยใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์มาแล้วหลายเรื่อง ก็ถูกปล่อยทิ้งไว้ให้รกร้างเป็นที่เก็บของเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์สร้างสิ่งปฏิกูลมากมายทำให้สภาพภูมิ ทัศน์ชุมชนนั้นไม่น่ามองไม่เกิดจุดเด่นให้กับชุมชนต่างๆ ที่มรดกทางวัฒนธรรมด้านสถาปัตยกรรม เหล่านี้มีอัตลักษณ์ของตนเองอย่างชัดเจนและเป็นสถาปัตยกรรมที่อยู่คู่กับชุมชนตลาดโบราณเก่า ห้างมาตั้งแต่สมัยก่อตั้งตลาดแต่ปัจจุบันกลับกลายเป็นเพียงที่เก็บของสร้างความสกปรกและก่อให้เกิด ภูมิทัศน์ที่ไม่ดีให้กับชุมชนซึ่งแท้จริงแล้วสถาปัตยกรรมภายในชุมชนและอยู่บริเวณพื้นที่ใกล้เคียง เหล่านี้นั้นมีองค์ความรู้ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ แต่อาจเป็นเพราะสถานที่ดังกล่าวไม่ได้อยู่ใน ชุมชนจึงไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควรหากมีการนำมรดกทางวัฒนธรรมทั้งหมดดังที่กล่าวไว้ข้างต้น มาจัดการให้ไปในทิศทางเดียวกันและได้รับความร่วมมือของชุมชนรวมไปถึงได้รับความรู้ด้านการ จัดการมรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชนอย่างถูกต้องจะสามารถก่อประโยชน์สูงสุดให้กับชุมชน ตลาดโบราณเก่าห้าง

ด้านการดำเนินงานและกิจกรรมทางวัฒนธรรมในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้างมีแผนงาน และโครงการต่างๆ ของชุมชนตลาดโบราณเก่าห้างนั้นได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ในการดำเนินการ ขึ้นมา เพื่อรวบรวมความคิดและนำเสนอโครงการต่างๆ ให้กับภาครัฐและภาคเอกชนองค์กรต่างๆ ที่ คอยสนับสนุนในด้านจัดการชุมชนและมรดกทางวัฒนธรรมใน ชุมชนซึ่งโครงการดังกล่าวก็ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณหลัก โดยมูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ซึ่งมี โครงการที่ได้ดำเนินการขึ้นคือ “โครงการชุบชีวิตวันวานตลาด โบราณ ผู้คนเก่าห้าง สู่การเป็นตลาดสีเขียวเพื่อสุขภาพ”ซึ่งมีทั้งหมด 4 แผนงาน รวม กิจกรรมทั้งสิ้น 12 กิจกรรม

สภาพปัญหาที่พบในการดำเนินงานและกิจกรรมทางวัฒนธรรมพบว่าการทำงานไม่ ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควรทั้งความร่วมมือของผู้คนในชุมชนสาเหตุเพราะต่างคนต่างประกอบ อาชีพที่แตกต่างกันบางคนต้องออกไปทำงานข้างนอกชุมชนจึงไม่ค่อยมีเวลาร่วมมือ กับกิจกรรม ดังกล่าวอีกทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นส่งเสริมทางด้านการท่องเที่ยว หรือการความ ต้องการให้ผู้คนมาท่องเที่ยวมาซื้อของมากเกินไปทำให้เกิดการแข่งขันกันจน เกินไปสินค้าที่นำมาขาย นั้นก็เป็นสินค้าของฝากทั่วไปที่ไม่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองแต่ไม่มองย้อนกลับถึงคุณค่าทางมรดก

วัฒนธรรมที่ตนเองมีอยู่นั้นสามารถเป็นจุดขายได้มากกว่าทั้งนี้เพราะปัจจุบันคนให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากกว่านักท่องเที่ยวบางคน ที่เข้ามาเยี่ยมชมและเพื่อที่จะเข้ามาเรียนรู้ในมรดกทางวัฒนธรรมที่ชุมชนมีอยู่เพราะไม่สามารถ หาจุดที่ไหน ได้ชุมชนก็เปรียบเสมือนกับความรื่นอกห้องเรียนที่มีองค์ความรู้อยู่มากการที่บุคคลภายนอกเข้าเพื่อที่จะต้องการความรู้ต้องการดังกล่าวแต่ไม่ได้องค์ความรู้อะไรออกไปความประทับใจย่อมจะเกิดขึ้นน้อยแหล่งอำนวยความสะดวกให้กับบุคคลภายนอกไม่รองรับสิ่งที่พวกเขาต้องการอาทิเช่น แผนที่ที่ชัดเจนแสดงองค์ความรู้ที่มีมากกว่าเดิมป้ายให้ข้อมูลแหล่งมรดก ทางวัฒนธรรมต่างๆ รวมไปถึงการบอกถึงคุณค่าความสำคัญและองค์ความรู้ที่ได้จากการ เข้าไปเรียนรู้ในสถานที่แห่งนั้นการได้รับความร่วมมือจากผู้คนภายในชุมชนมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะจะทำให้บุคคลภายนอกที่เข้ามาเยี่ยมชมนั้น ไม่รู้ที่กว้างขวางจับต้นชนปลายไม่ถูก ไม่รู้ว่าจะเริ่มไปจากที่ไหนดีและที่ใดบ้างที่สามารถให้ข้อมูลองค์ความรู้เหล่านั้น ได้ผู้คนภายในชุมชนต้องพร้อมที่จะเป็นเจ้าบ้านที่ดีและหมั่นศึกษาหาองค์ความรู้เพิ่มเติมเสมือนนอกจากที่จะเรียนรู้และทราบถึงองค์ความรู้ของมรดกทางวัฒนธรรมที่ตนเองรู้อย่างเดียวไม่ได้ต้องหมั่นหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับตนเอง ได้อีกด้วยอีกหนึ่งปัญหาที่เคยประสบปัญหานั้นคือภัยพิบัติจากธรรมชาติตอนที่น้ำท่วมตลาดเก่าห้องนกทำให้เกิดความเสียหายทางด้าน ภูมิทัศน์วัฒนธรรมของชุมชน ไปบ้างบางส่วนทำให้ภูมิทัศน์ไม่สวยงามและการค้าขายไม่ประสบผลสำเร็จเกิดปัญหาการขาดทุนผู้ประกอบการบางส่วนจึงไม่เปิดบ้านนำสินค้ามาขายก็ยิ่งทำให้เกิดตลาดซบเซาตลาดขาดสีสัน ไม่มีชีวิตชีวาและทำให้บุคคลภายนอกเข้ามาน้อยมากจากการวิเคราะห์ของผู้ทำการวิจัยจึงพบสาเหตุหลักของการที่ชุมชน โบราณตลาดเก่าห้องเกิดปัญหานั้นมาจากการขาดความดึงดูดของชุมชน ชุมชนไม่มีจุดขายของตัวเองที่ชัดเจนไม่มีการ บริหารจัดการแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมทรัพยากรอันมีค่าของชุมชนปล่อยให้ทิ้งร้างทิ้งที่มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านั้นมีคุณค่าอย่างมากต่อการเรียนรู้สามารถเป็นชุมชนแหล่งเรียนรู้ทาง ศิลปะและวัฒนธรรมได้อีกทั้งในอนาคตนั้นอาจจะสามารถเป็นชุมชนนำร่องด้านการจัดการ มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน ได้อีกด้วย

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมเดิมในพื้นที่ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องโดยส่วนใหญ่แล้วพบว่าปัญหาโดยส่วนใหญ่ของการจัดการชุมชน โบราณตลาดเก่าห้องนั้นคือการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการพัฒนาชุมชนประชาชนในชุมชนจะต้องร่วมแรง ร่วมใจกันอย่างจริงจังซึ่งปัจจุบันบุคคลที่มีส่วนในการผลักดันและพัฒนานั้นได้แก่กลุ่มผู้นำชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง โดยการสนับสนุนของภาครัฐและภาคเอกชนองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือและพัฒนาชาวบ้านทุกหลังคาเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องนั้น ในปัจจุบันคือรุ่นลูกหลานเจ้าของห้องแถวซึ่งส่วนใหญ่ได้ออกไปศึกษาและประกอบอาชีพที่ตนเองได้ศึกษามา

ด้านนอกชุมชนจึงทำให้ห้องแถวบางห้องปิดตัวลงไปจะมีเพียงแต่เฉพาะลูกหลานบางคนที่ยังอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรีและพื้นที่ใกล้เคียงที่คอยมาเปิดห้องแถวให้ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องคูมีสี่ชั้นและมีชีวิตขึ้นผู้คนในชุมชนล้วนแต่อยาก ให้ชุมชนและตลาดกลับคืนมามีชีวิตอีกครั้งเหมือนดังแต่ก่อนแต่เนื่องด้วยทางชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องเองได้ปล่อยให้เกิดปัญหาด้านการจัดการอยู่นานจึงต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นคืนสู่ความรุ่งเรืองเช่นดังในอดีตพอสมควรซึ่งประชาชนในชุมชนก็ยังมีกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยบ้าง ในจุดนี้อยากจะให้เห็นผลการพัฒนาในเร็ววันซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและทำให้ประชาชนบางกลุ่มนั้นถอดใจและเลิกล้มความตั้งใจไปในที่สุดอีกทั้งปัญหาในความแตกต่างของช่วงอายุความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าในรูปแบบของการจัดการและการพัฒนา

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในภายนอกเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการให้ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมโดยมีจุดแข็งคือการมีมรดกทางด้านสถาปัตยกรรมและภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่ชัดเจนและเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนและเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมีผู้นำทางชุมชนและประชาชนในชุมชนที่มีความรับผิดชอบและมีความ ขยันที่จะปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอพร้อมที่จะช่วยกัน พัฒนาชุมชน ไปในทางที่ดีขึ้น โดยตัวชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องมีมรดกทางศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น เครื่องของใช้ ในสมัยโบราณ ภูมิปัญญาด้านสถาปัตยกรรม อุตสาหกรรม คหกรรม ฯลฯ ชุมชนโบราณตลาด เก้าห้องมีวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตที่เป็นชาวค้าขายการค้ารงชีวิตจึงไม่แตกต่างไปจากเดิมและยังคงรักษาสິงเหล่านี้ไว้ได้อย่างเหนียวแน่น อีกทั้งการมีอาณาเขตที่ชัดเจนของตลาดบน ตลาด กลาง ตลาดล่าง ทำให้การจัด รูปแบบของแหล่ง เรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมเป็นไปได้ง่าย และ สะดวกต่อการ ใช้พื้นที่ รวมถึงการมีภูมิทัศน์วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และสวย งามทำให้ ชุมชน โบราณตลาดเก้าห้องยังคงมีกลิ่นอายของความ เป็นย่านการค้าเก่าแก่และยังมีร่องรอย ของความมั่งคั่งให้เห็นอยู่ในปัจจุบันอย่างชัดเจนและใกล้เคียงกับความสมบูรณ์ในแบบเดิม ประชาชนในชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องมีอัตลักษณ์และมีความเป็นกันเองพร้อมที่จะให้ความรู้ เป็นวิทยากรและพร้อมที่จะเปิดบ้านให้ผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้และพร้อมที่จะให้ชุมชนกลายเป็นแหล่ง เรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมอีกทั้งชุมชนตลาดโบราณเก่าห้องได้รับเลือกให้เป็นย่านการค้าของจังหวัด จึงมีแหล่งสนับสนุนและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องมีสินค้าด้าน คหกรรมและอุตสาหกรรมของชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของผู้ คนทำให้มีผู้คนภายนอกรู้จักและติดตามมาถึงชุมชนทำให้เป็นจุดขายที่สำคัญอีกหนึ่งจุดใน การประชาสัมพันธ์ในเรื่องของการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและ วัฒนธรรมและมีปราชญ์ ชุมชนหลายคนที่ยังอาศัยอยู่ในชุมชนตลาด โบราณเก่าห้องแห่งนี้ที่พร้อมจะรักษาและถ่ายทอด มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมหลายๆ ด้าน ทั้งด้านภูมิปัญญาและประเพณี วิถีชีวิต คติความเชื่อ ฯลฯ เพราะความมั่งคั่งของตลาดเก้า

ห้องในอดีตจึงทำให้ยังเห็นร่องรอยของการประกอบ อาชีพในอดีต โดยเฉพาะการค้าขาย จึงทำให้ยังมี เจ้าของกิจการและลูกหลานกิจกรรมนั้นๆ ยัง คงเปิดบริการเหมือนเมื่อ ครั้งอดีตให้เราเห็นถึงกรรมวิธีการผลิตและภูมิปัญญาของปราชญ์ สมัยก่อน เช่น โรงพิมพ์ ร้านช่างตีทอง ร้านสังฆภัณฑ์ ร้านขนมต่างๆ เป็นต้น

ซึ่งจุดอ่อน คือยังมีประชาชนบางกลุ่มส่วนน้อยที่ยังปิดห้องแถวและประกอบอาชีพในต่างถิ่นจึงลด บทบาทความสำคัญและคุณค่าของมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมเหล่านี้ โดยปิดห้องแถวปล่อยให้รกร้างอีกทั้งคนรุ่นใหม่ออกไปศึกษาและทำงานต่างจังหวัดเป็นส่วนมากจึง ขาดแรงขับเคลื่อนสำคัญจากกลุ่มวัย นักเรียน นักศึกษา และวัยทำงาน

สำหรับโอกาสในการดำเนินการจัดการให้ชุมชนตลาดโบราณเก่าห้อง เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม คือปัจจุบันมีคนให้ความสนใจกับชุมชน โบราณย่านประวัติศาสตร์ ตลาดโบราณ หรือการย้อนวันวานหาอดีตมากขึ้นมีองค์กรสนับสนุนและมีผู้ วิจัยทางด้านมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมอย่างแพร่หลายโดยรัฐบาลมีการสนับสนุนการ อนุรักษ์และการจัดการมรดก วัฒนธรรมของชาติมากขึ้นและ มีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง นักเรียน นักศึกษา ได้หันมาให้ความสนใจกับเรื่องการอนุรักษ์มรดกทางศิลปะวัฒนธรรมมากขึ้น มีสาขาวิชาและคณะต่างๆ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และเปิดรายวิชาการเรียนการศึกษา เพิ่มมากขึ้นรายการโทรทัศน์และการถ่ายทำสารคดีต่างๆ ได้หันมาถ่ายทำย่านประวัติศาสตร์ และย้อนเวลาไปหาอดีตมากขึ้นทำให้เป็นที่ถึงคนดูได้อย่าง สะดวกและทั่วถึงทั้งยังสร้างกระแสสำนึกรักบ้านเกิด และการหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติมากขึ้นและมีสถานที่ ท่องเที่ยวที่เป็นย่านประวัติศาสตร์ชุมชน โบราณมากขึ้นทำให้ผู้คนหันมาให้ความสนใจศึกษา และค้นคว้าหาแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้อยู่มากเพราะปัจจุบันมนุษย์โหยหาอดีตและ กลับ ไปสู่ วันวานอีกครั้งอีกทั้งในปัจจุบันปราชญ์ชุมชน ได้รับเกียรติ เป็นวิทยาด้าน ภูมิปัญญาด้าน อาชีพ ของตนเองอยู่บ่อยครั้งจึงทำให้ปราชญ์ชุมชนเหล่านี้มีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานและสืบ ทอดภูมิปัญญาเหล่านี้ ให้ลูกหลานและบุคคลที่สนใจพร้อมทั้งการเดินทางมายังชุมชน ตลาด โบราณเก่าห้องสะดวกและมีสาธารณูปโภคสมบูรณ์และมีป้ายประชาสัมพันธ์ ขนาดใหญ่บอก เส้น ทางตลอดสองข้างทางจนถึงชุมชนตลาด โบราณ เก้าห้องจึงไม่มีอุปสรรคในการเดินทางแต่ทั้งนี้ที่อุปสรรคคือ ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนจัดการมรดกทางวัฒนธรรมภายในชุมชน ตลาด โบราณเก่าห้องให้เป็น แหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมต้องใช้ระยะเวลาในการ ดำเนินงานอย่างค่อยเป็นค่อยไปทั้ง ทางด้านภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ใน ชุมชน

การบริหารจัดการภายในชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องนั้น ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนในการเข้าร่วมประชุมและดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ที่ได้จัดทำขึ้น ทั้งนี้การแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวนี้ ได้ถูกแต่งตั้งขึ้น โดยการคัดเลือกจากผู้คนภายในชุมชนการบริหารจัดการชุมชนตลาดเก้าห้องนั้น นอกจากเทศบาลตำบลบางปลาม้าแล้วนั้นก็ยังมีผู้แทนเจ้าของตลาดทั้ง 3 แห่ง คือตลาดบน ตลาดกลาง และตลาดล่าง และผู้แทนภายในชุมชนหน้าที่ของกรรมการและคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆ คือ

ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร/ผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาตลาดเก้าห้อง (การฝึกอบรม)

1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างและบริการการท่องเที่ยวตลาดเก้าห้อง (การพัฒนาโครงสร้าง/การบริการ)
2. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมสินค้าสีเขียวเป็นของฝากและของที่ระลึกด้านสุขภาพ (การพัฒนาสินค้าของฝากของที่ระลึก)
3. ด้านการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ตลาดเก้าห้อง (การประชาสัมพันธ์)
4. ทีมงานคณะดำเนินโครงการ
5. ทีมงานตามประเมินผล
6. ความสำเร็จของชุมชนตลาดโบราณเก้าห้อง

ชุมชน โบราณตลาดเก้าห้องแหล่งย่านชุมชนโบราณการค้าเก่าแก่ของจังหวัดสุพรรณบุรีที่อุดมไปด้วยมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ควรแก่การอนุรักษ์และเผยแพร่ให้ศึกษาในปัจจุบันทั้งเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม ภูมิปัญญาด้านอาชีพ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนในย่านชุมชนแห่งนี้ที่ยังคงรักษาและหวงแหนมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ถึงแม้ว่าพลังในการขับเคลื่อนของคนในชุมชนนั้นจะมีไม่มากแต่ก็ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากองค์กรภายนอกทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลรวมไปถึงองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังเห็นถึงคุณค่าของชุมชนตลาดโบราณเก้าห้องแห่งนี้ดังจะเห็นได้จากการดำเนินงานในโครงการต่างๆ ที่ทางชุมชนได้ช่วยกันดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่ได้เข้าให้การสนับสนุนและตัวโครงการเองก็ได้ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรมขึ้นมา ถึงแม้ว่าจะมีอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่บ้างแต่ก็ยังทำให้เห็นแล้วว่ายังมีคนอีกจำนวนหนึ่งที่ยังอยากเห็นชุมชนย่านการค้าโบราณแห่งนี้กลับขึ้นมามีชีวิตชีวาอีกครั้งถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีความลึกคักด้านการค้าเหมือนดังแต่ก่อน แต่กลิ่นอายที่ยังหลงเหลือก็ทำให้ผู้คนในชุมชนมีแรงและมี

พลังที่จะรักษาพัฒนาการกับมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษไปจนชั่วลูกชั่วหลานนอกจากนั้นแล้วยังมีเว็บไซต์และบล็อกเกอร์ชื่อดังได้ให้ความสนใจกับมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่งในชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องแห่งนี้เป็นจำนวนมาก ทั้งการแนะนำสถานที่ที่ควรไปเยี่ยมชม การแนะนำตลาดโบราณที่น่าสนใจต่างๆ ในประเทศตลาดแก้าห้องก็ยังคงมีรายชื่ออันดับต้นๆ ในรายการนั้น นอกจากในเรื่องของตลาดโบราณแล้ววิถีชีวิตของคนในชุมชน ภูมิปัญญาของปราชญ์ชุมชน และภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องก็ยังเป็นที่สนใจและได้มีผู้คนเข้ามาเยี่ยมชมทั้งในรูปแบบของการเข้ามาเยี่ยมชมและเข้ามาศึกษาดูงานเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชุมชนของตน

รายการสารคดีต่างๆ ที่ได้ให้ความสนใจและช่วยเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องอีกด้วย โดยการนำเสนอในรูปแบบของบันเทิงกึ่งวิชาการที่ทำให้เข้าใจง่ายได้รับทั้งความบันเทิงและความรู้ไปพร้อมๆ กัน ทำให้ผู้คนรู้จักชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องมากขึ้น ความโดดเด่นในเรื่องของสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์และอาหารคาวหวานอันขึ้นชื่อของตลาดแก้าห้องส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้ามาเยี่ยมชมชุมชนโบราณตลาดแก้าห้องกันมากขึ้นและจากที่ได้ลงพื้นที่สำรวจพูดคุยกับผู้คนในชุมชนพบว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมส่วนใหญ่พูดเป็นเสียงเดียวกันว่ามาตลาดแก้าห้องไม่ได้เพียงแค่ถ่ายรูปกับภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมที่สวยงาม การได้ลิ้มรสอาหารคาวหวานที่อร่อยและเป็นสูตรต้นตำหรับก็ยังได้ความรู้และได้เรียนรู้แหล่งมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี จึงไม่ได้ให้แต่ความสนุกสนานความบันเทิงเท่านั้น ความรู้และประวัติศาสตร์มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมก็ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมเหล่านั้นประทับใจในสิ่งที่ได้รับอยู่ไม่น้อย

สุดท้ายแล้วนั้นการจัดการด้านมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของตลาดแก้าห้องให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมได้นั้นจะต้องมีการศึกษาและเรียนรู้ในเรื่องของการจัดการอย่างจริงจังการขาดโครงการนำร่องและการขาดความรู้ในเรื่องของการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมพื้นฐานของตนที่มีอยู่จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทางชุมชนเองจะต้องเรียนรู้และได้รับการช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้การจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของตนเองอย่างถูกต้องและเป็นไปได้เพื่อให้สอดคล้องกับสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมประเพณีของชุมชนตลาดโบราณแก้าห้องเองด้วย เพื่อที่ในอนาคตนั้นชุมชนตลาดโบราณตลาดแก้าห้องจะได้เป็นชุมชนนำร่องในการจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม เพราะทรัพยากรทางมรดกศิลปะและวัฒนธรรมที่มีอยู่อย่างมากมายในชุมชนตลาดโบราณแก้าห้อง และประชาชนในชุมชนเองก็พร้อมที่จะพัฒนาตนเอง

ให้เป็นเจ้าบ้านและวิทยากรที่ดี รวมถึงปราชญ์ชาวบ้าน ที่พร้อมเปิดบ้านของตน และนำเสนอศิลปะ วิทยาการที่ตนมี ให้ผู้คนที่เข้ามาเยี่ยมชม ได้เรียนรู้พร้อมทั้งเผยแพร่มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม เหล่านี้ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและกลายเป็นชุมชนมีการจัดการมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็น แหล่งเรียนรู้ และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างดีเยี่ยม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved